

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

Lidia Granaci • Tatiana Callo

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Manual pentru elevii claselor I din școlile
cu instruire în limba rusă

Editura ARC

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

LIDIA GRANACI • TATIANA CALLO

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Manual pentru elevii claselor I
din școlile cu instruire în limba rusă

Desene: *Violeta Zabulica, Radu Diordiev*

Editura ARC

I

VORBIREA

Dragi copii,

Deschideți această carte și veți poposi într-o lume frumoasă, plină de lumină și culoare. Orientându-vă după imaginile cărții, veți învăța **să vorbiți** o limbă plină de cântec – **limba română**.

Dorim să vă simțiți bine alături de noi, să însușiți cât mai multe cuvinte ca să puteți vorbi despre voi, despre mama și tata, despre țara în care trăiți – MOLDOVA. Este o țară bogată și frumoasă. La fel ca mama și tata, ea are grijă de **copilăria** voastră.

Autorii

РЕЧЬ

Дорогие ребята!

Открыв эту книгу, вы попадёте в прекрасный, светлый и добрый мир. С помощью красочных иллюстраций эта книга поможет вам научиться **разговаривать** на очень красивом и мелодичном языке, вы сможете говорить на **румынском языке**.

Мы хотим, чтобы вам было хорошо и уютно рядом с нами, чтобы вы выучили как можно больше слов на румынском языке для того, чтобы могли свободно рассказать о себе, о своих родителях и близких людях, о стране, в которой вы живете — о нашей МОЛДОВЕ. Это богатая и красивая страна! Так же, как мама и папа, она заботится о **вашем детстве**.

Авторы

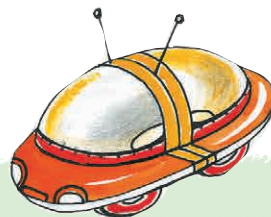

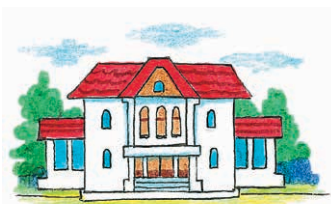
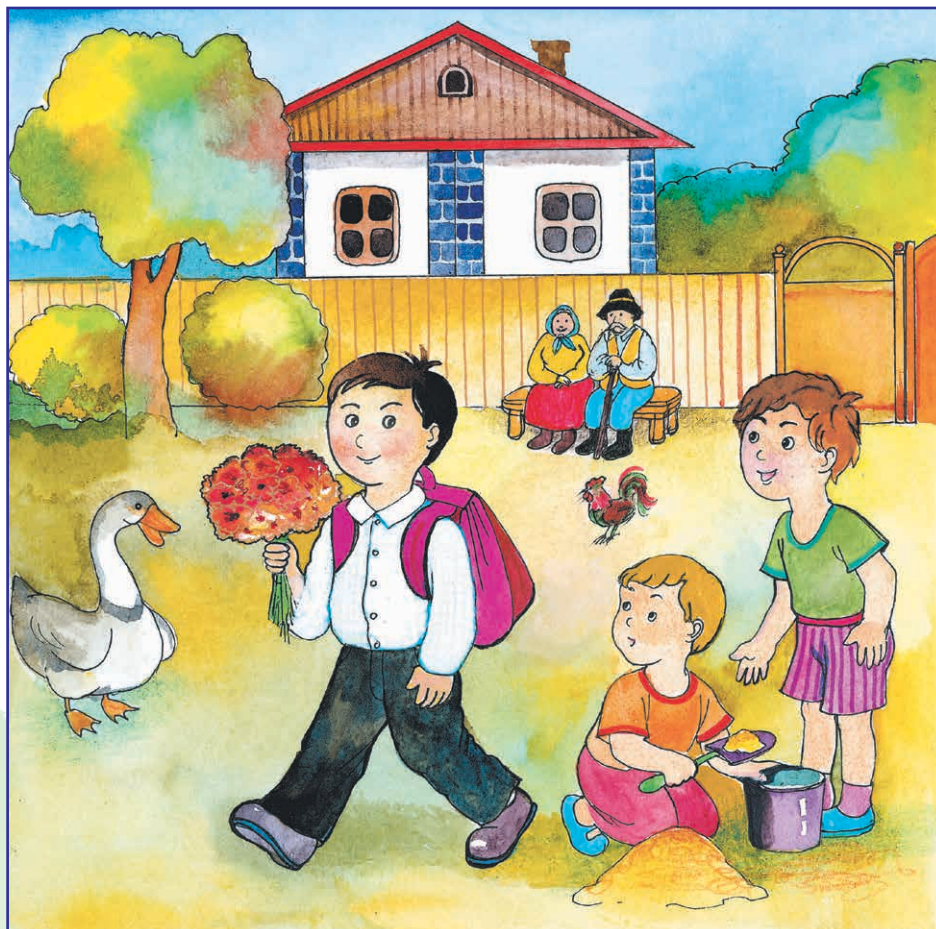
1

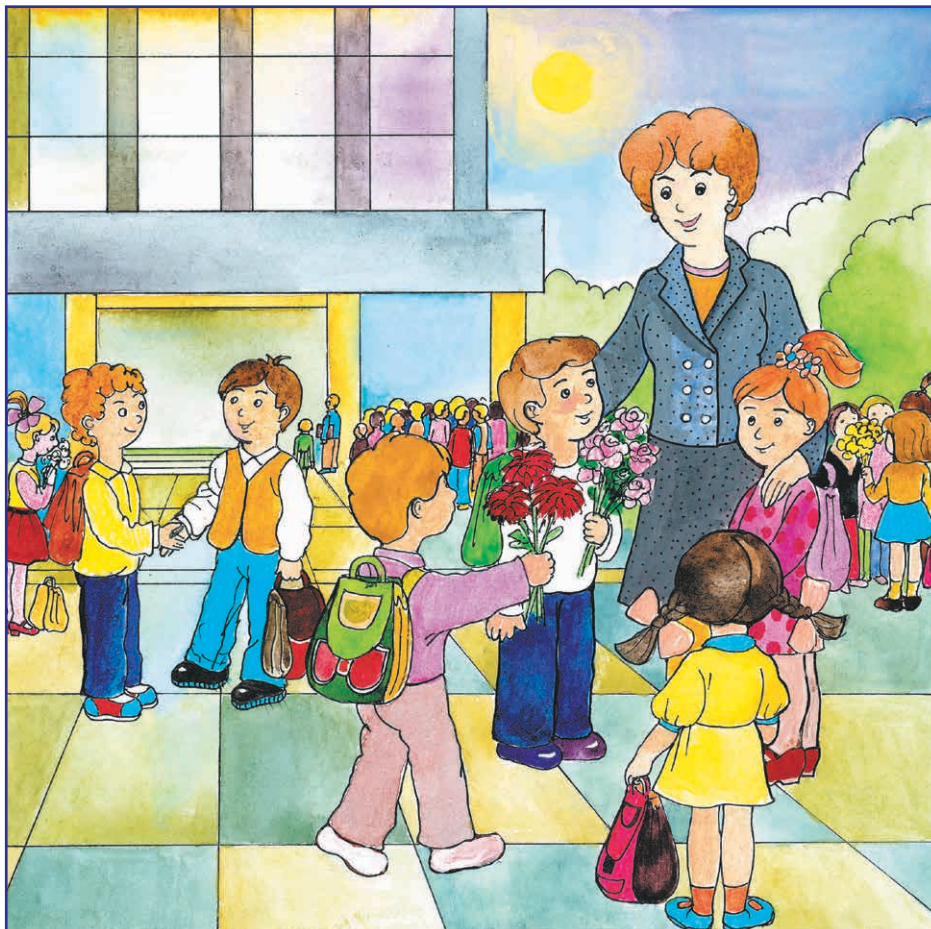
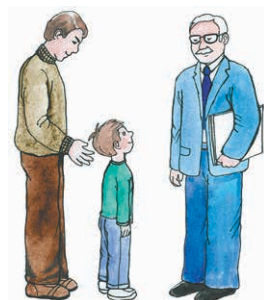
ȘCOALA ȘI COLEGII

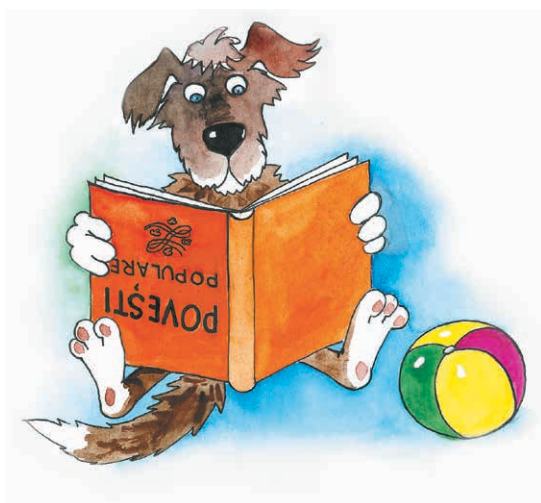
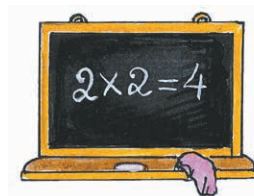
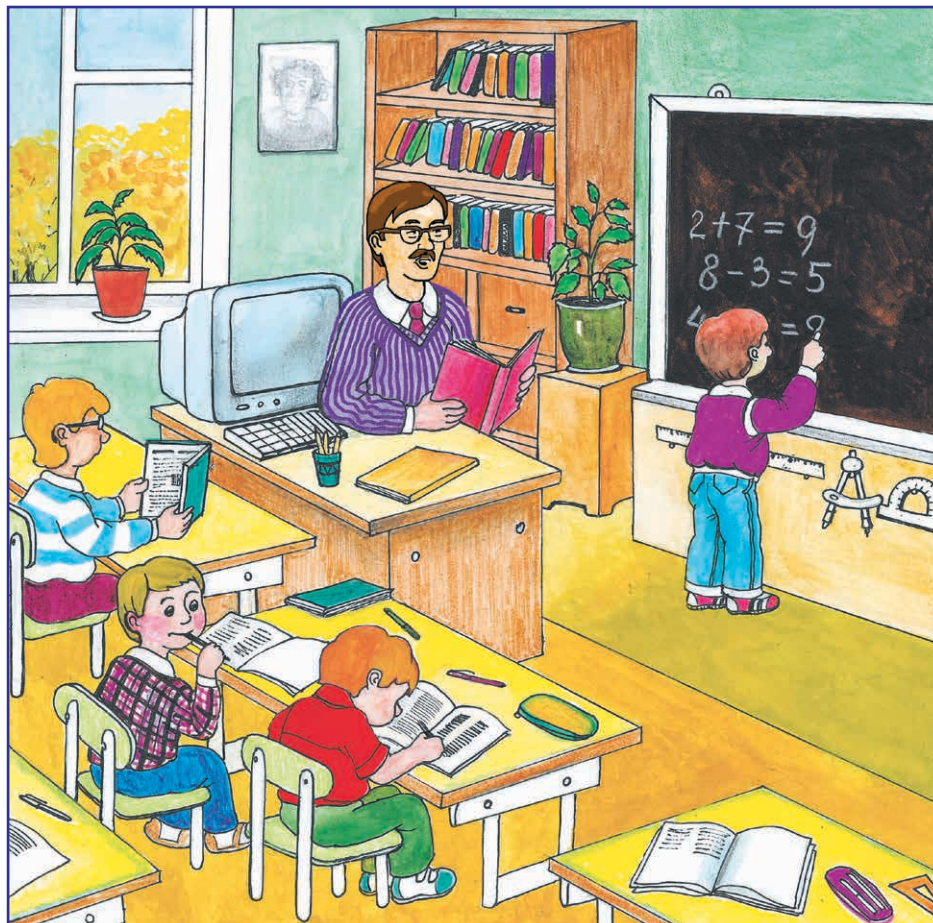
ШКОЛА И ОДНОКЛАСНИКИ

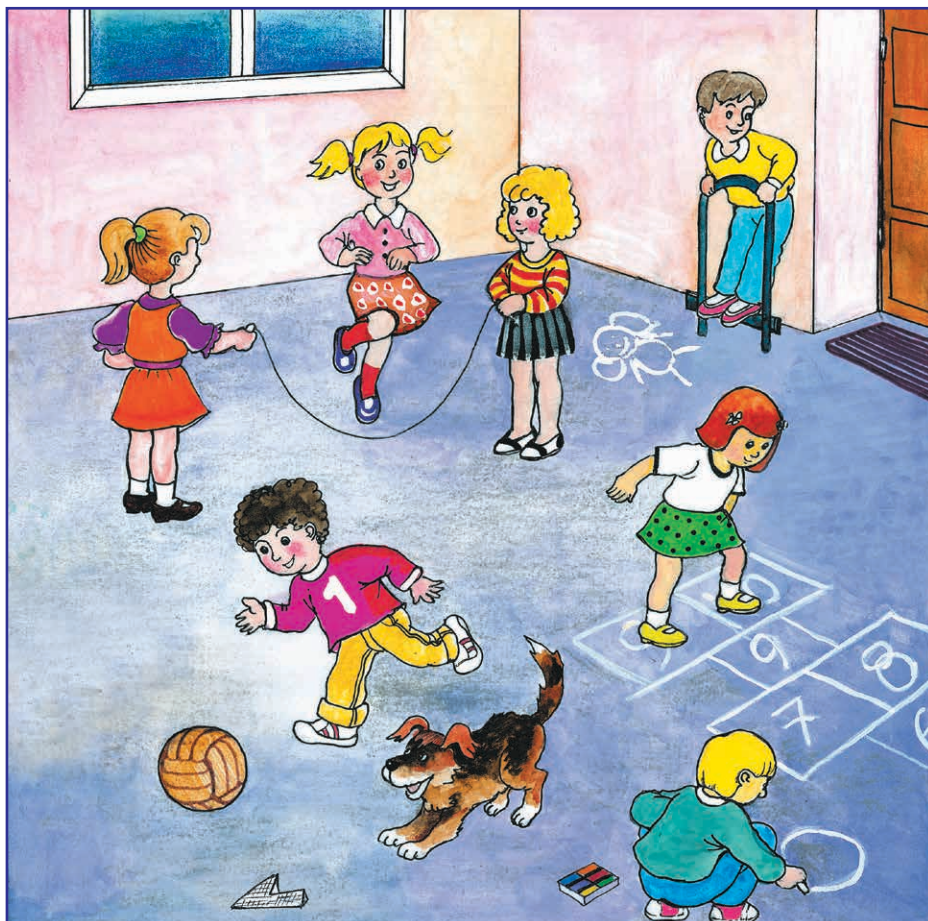

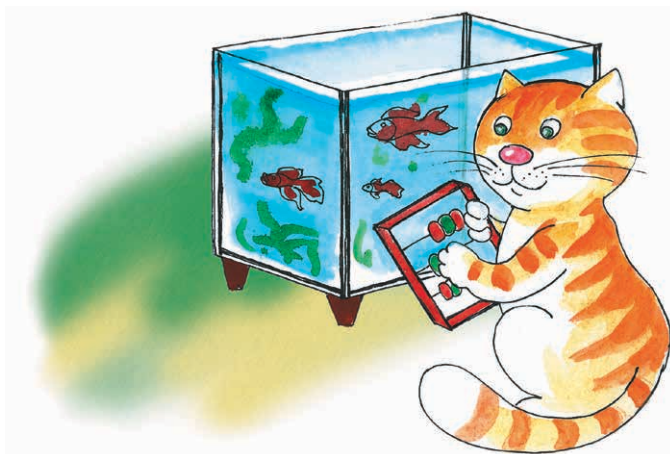
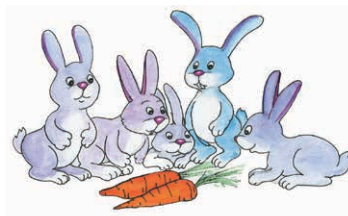

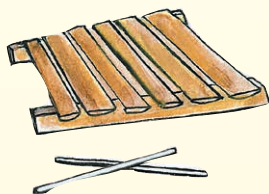
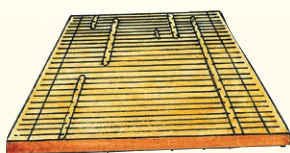

CUVINTE „MAGICE“

МАГИЧЕСКИЕ СЛОВА

UNU UNA	DOI DOUĂ	TREI	PATRU	CINCI	ŞASE	ŞAPTE	OPT	NOUĂ	ZECE
------------	-------------	------	-------	-------	------	-------	-----	------	------

a asculta – ascult, ascultă,
ascultăm
a avea – am, ai, are
a citi – citeşte, citim
a chema – chem, mă cheamă,
o cheamă, îl cheamă
a se duce – mă duc, ne ducem,
se duc
a face – fac, facem, am făcut
a face cunoştinţă –
fac cunoştinţă, să facem
cunoştinţă
a fi – este, sunt, eşti, suntem
a se juca – mă joc, te joci,
se joacă
a învăţa – învăţ, învăţăm
a număra – număr, să numere
a pleca – plecăm, pleacă
a se pregăti – se pregăteşte,
se pregătesc
a rămâne – rămân, rămânem
a sări – sare, sărim
a scrie – scriu, scrii, scrie
a spune – spun, spunem

a şedea – şedem
a vedea – văd, vedem
a vrea – vrea, vrem, vor
an, ani
arici, aricioaică
atent, atentă
bancă, bănci
bine, binişor
bucet, buchete
bucuros, bucuroasă
bun, buni, bune
bună dimineaţa, bună ziua
carte, cărticică, cărţi
chiflă, chifle
ciocolată
coardă
coleg, colegi
copil, copii, copilaşi
curte, în curte
desen, desene
elev, elevă, elevi
fată, fetiţă, fetiţe
floare, flori, florică
frumos, frumoasă

geantă, genţi
iepure, iepuraş, iepuraşi
îngheţată
învăţător, învăţătoare
jucărie, jucării
la revedere
lecţie, lecţii
minge
nume, numele meu,
mă numesc
obiect, obiecte
os, oase
pasăre, păsări
poezie, poezii
prenume
scaun, scaune
sora, surori, surioare
şcoală
şoarece, şoricel
tablă
ţambal
urs, ursoaică, ursuleţ
vioară
vulpe, vulpoi

eu

tu

el

cine ?

ce ?

cum ?

ea

noi

ei

unde ?

câţi ?

câte ?

PISICĂ, PISOI

iaţă

CÂINE, CĂȚELUȘ

1.1. ȘCOALA NE AȘTEAPTĂ!

- Este întâi septembrie.
- Corina se pregătește de școală.
- Mama este bucuroasă.
- Și Corina este bucuroasă.
- Câinele (Grivei) are cărți în geantă.
- Pisiul (Vasilică) are o florică.
- El rămâne acasă.
- Și jucăriile rămân acasă.

1.2. SPRE ȘCOALĂ

- Daniel pleacă la școală.
- Cine pleacă la școală?
- Unde pleacă Daniel?
- Daniel are un buchet de flori.
- El este bucuros.
- Cum este Daniel?
- Ce are Daniel?
- Cum este pisiul?
- Pisiul este trist.
- Dar Grivei?

1.3. SĂ FACEM CUNOȘTINȚĂ

- Elevii sunt la școală.
- Ei fac cunoștință cu învățătoarea.
- Numele meu este Octavian.
- Mă numesc Andrei.
- Mă cheamă Andrei.
- Aceasta este Dana.
- Sandu este colegul meu.

- Acesta este Vlad.
- Aceasta este învățătoarea mea.
- Acesta este învățătorul meu.
- Cum te numești?
- Cum te cheamă?

1.4. CLASA NOASTRĂ

- Elevii sunt la lecție.
- Ei ascultă atent învățătorul.
- Elevii stau în bănci.
- Andrei scrie la tablă.
- Învățătorul citește.
- Unde sunt copiii?
- Unde este Andrei?
- La școală noi învățăm poezii.
- Copiii învață bine.
- Tu ești elev?
- Da, eu sunt elev?

1.5. LA RECREAȚIE

- Copiii sunt la recreație.
- Ei se joacă în curtea școlii.
- Copiii nu sunt triști.
- Ei sunt bucuroși.
- Diana sare coarda.
- Dănuț se joacă cu mingea.
- Cornel scrie cu cretă.
- Grivei bate mingea.

1.6. SĂ NUMĂRĂM

- ... este învățătoare.
- Ea învață copiii să numere: unu

- În desen sunt cinci iepurași.
- Patru șoricei mănâncă.
- Câte oase are Grivei?
- Grivei are
- ... cinci oase.
- Câți pești are pisiul?
- Pisiul are trei pești.
- Câți ani ai tu?
- Eu am șapte ani.

1.7. LECȚIA DE MUZICĂ

- Păsările sunt la lecția de muzică.
- Ele învață să cânte.
- Păsările cântă frumos.
- Și copiii cântă frumos.
- Aceasta este o vioară.
- Acesta este un țambal.

1.8. DUPĂ LECȚII

- Unde se duc copiii după lecții?
- După lecții, Sanda și Dănuț se duc la înghețată.
- Dănuț mănâncă înghețată cu ciocolată.
- Sanda mănâncă înghețată fără ciocolată.
- Și eu vreau înghețată.
- După lecții, copiii se joacă.
- Ei sunt veseli.

2

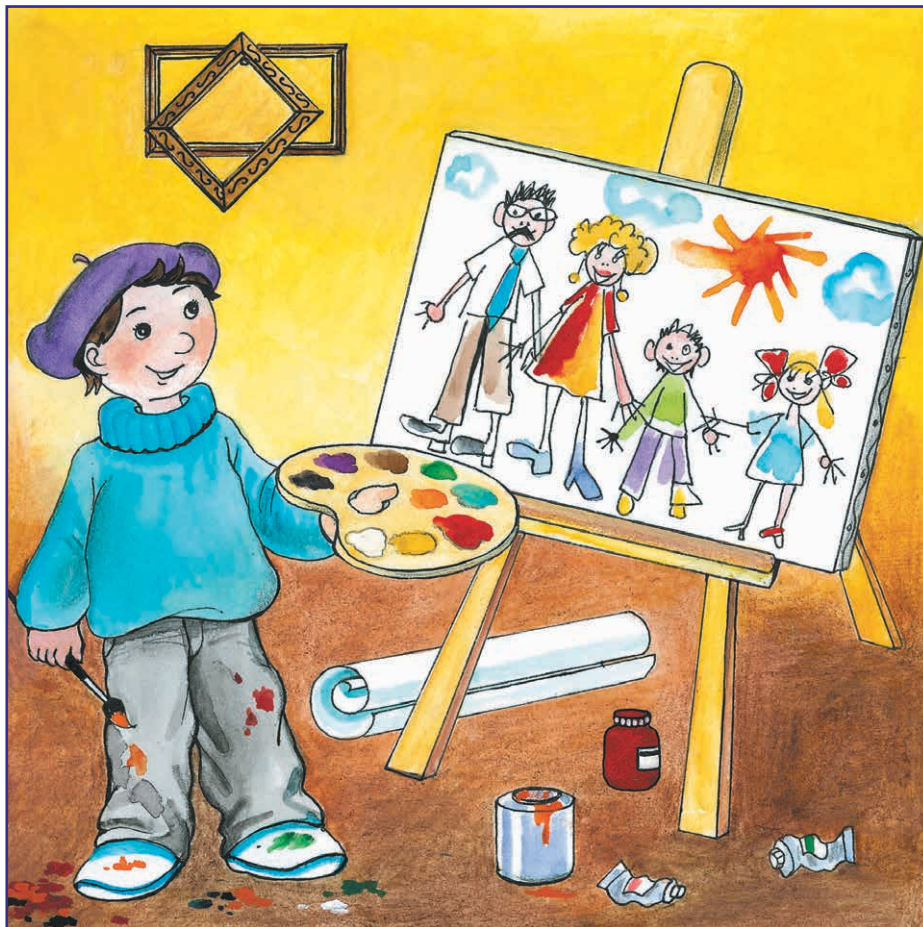
EU, PĂRINȚII ȘI BUNICI

Я, МОИ РОДИТЕЛИ, ДЕДУШКИ И БАБУШКИ

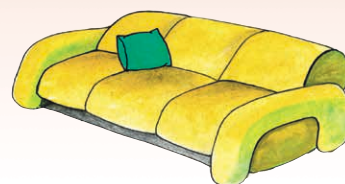
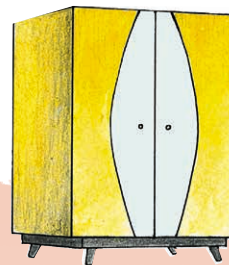

2.1

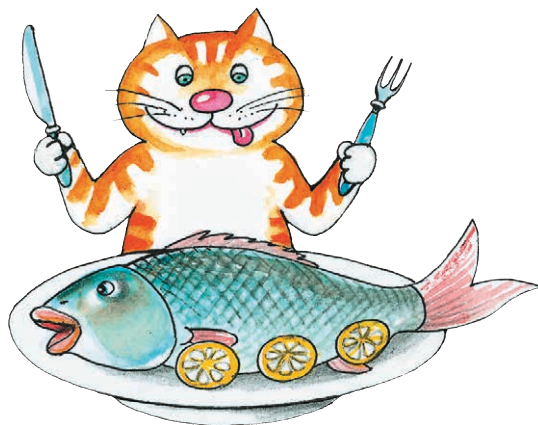
FAMILIA NOASTRĂ

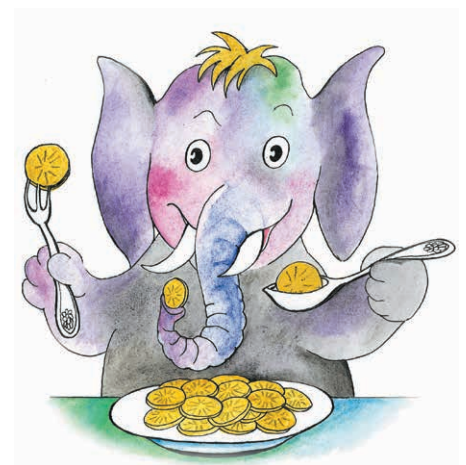

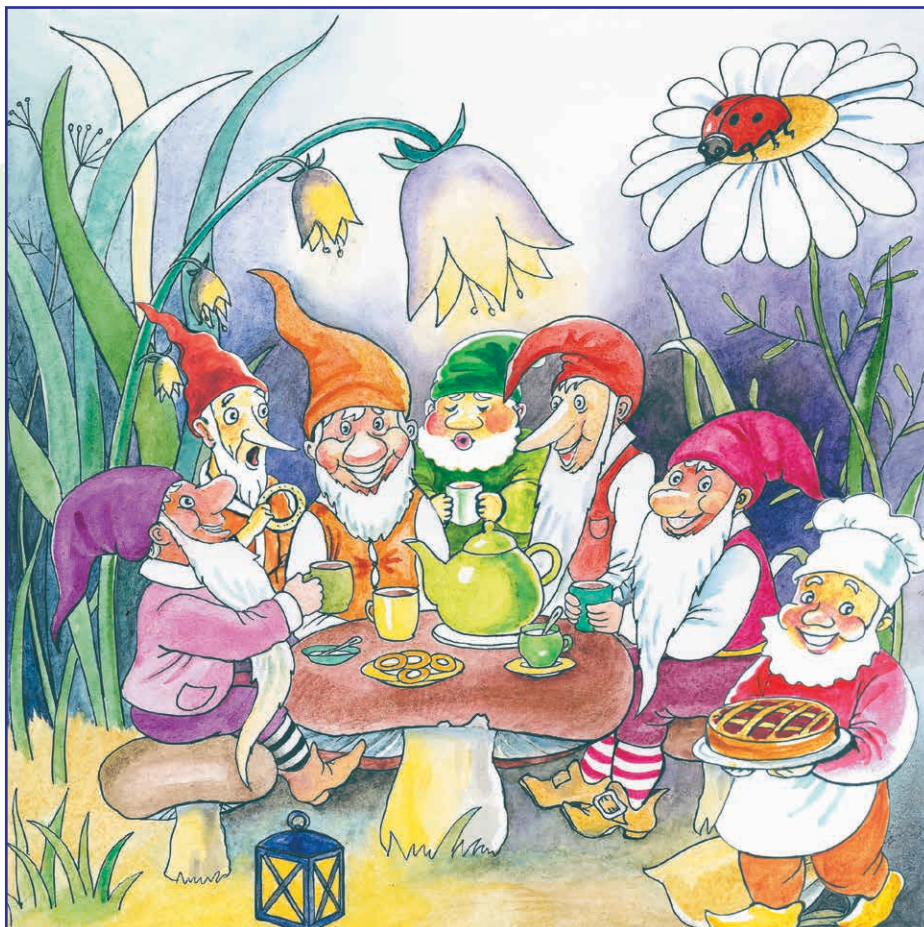

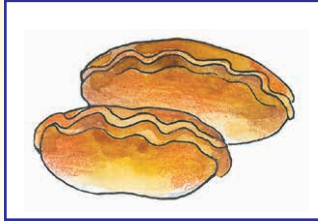

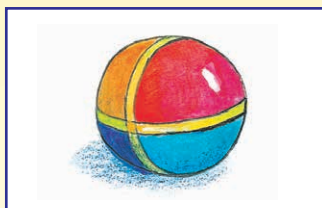

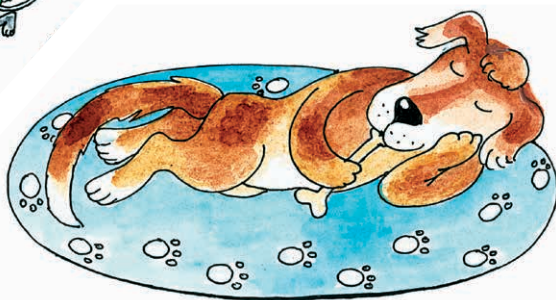

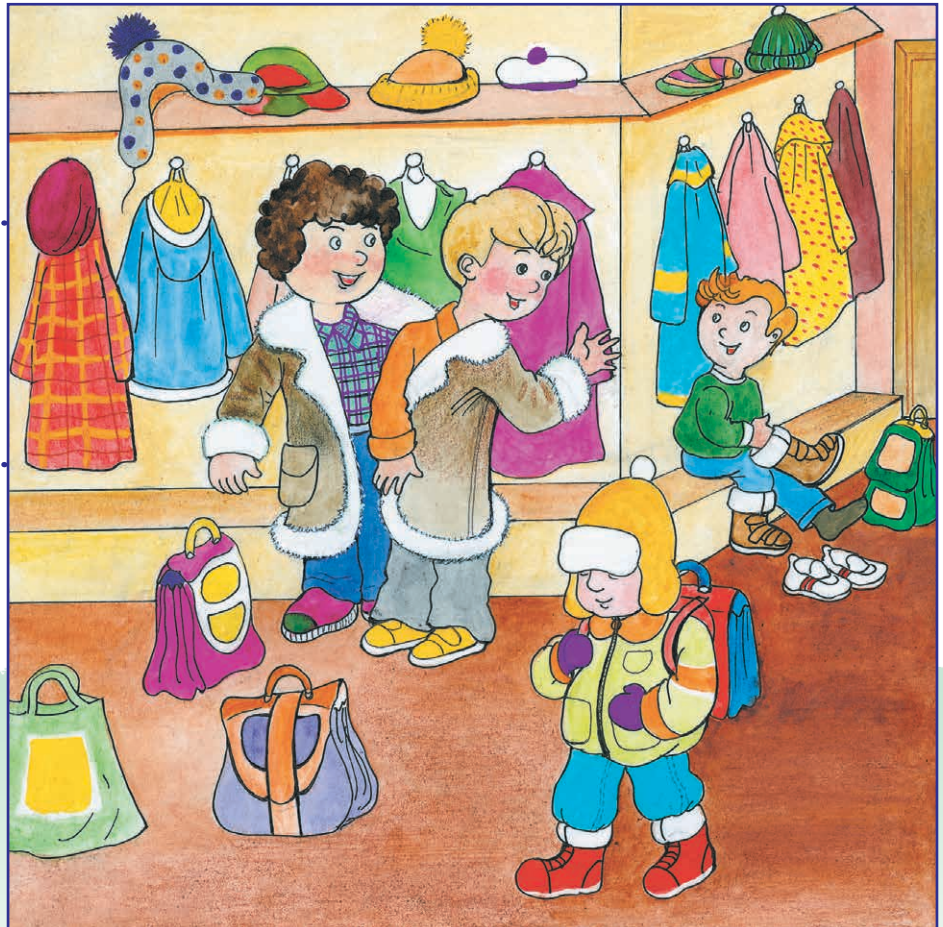
2.10 NOAPTE BUNĂ!

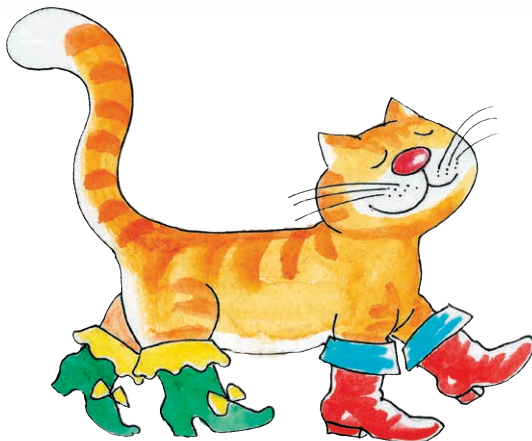
2.11 ÎMBRĂCĂMINTEA

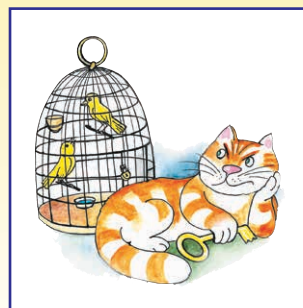
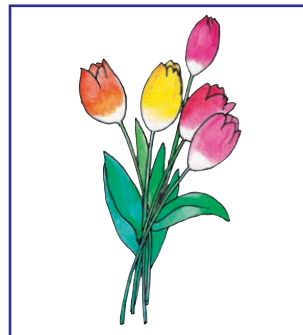
2.12 ÎN VESTIARUL ȘCOLII

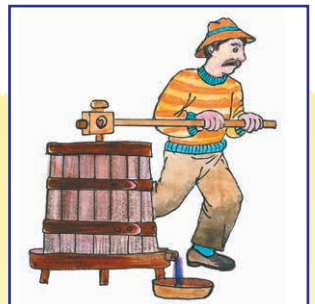
2.13 ÎNCĂLȚĂMINTEA

2.14 CADOUL

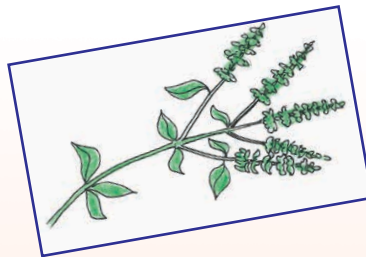
2.15 LA BUNICI ÎN SAT

2.16 GRĂDINA CU FLORI A BUNICILOR

2.17 ÎN CASA MARE LA BUNICA

2.18

CUVINTE „DE-ACASĂ“ ПРОСТЫЕ СЛОВА

MAMĂ	TATĂ	BUNIC	BUNICĂ	PĂRINȚI	BUNICI	FRATE	SORĂ	FRAȚI	SURORI
a aduce – aduc, aduci, aducem			cartofi				fustă		
a ajuta – ajută, ajutam			casă, case				gard		
a bea – beau, bem			castron, castroane				ghete, ghetuțe		
a cânta – cântăm, cânt			căciulă, căciuli				gimnastică		
a crește – creștem, cresc			ceașcă, cești				grădină		
a cumpăra – cumpărăm,			ceai				iarbă		
cumpără			ceas				îi place		
a curăța – curăț, curăță			ciorapi				îmi place		
a deschide – deschidem			ciorbă				la iarbă verde		
a dormi – doarme, dorm			ciuperci				lapte		
a se duce – ne ducem, mă duc			cizme, cizmulițe				leneș, leneșă		
a se îmbrăca – îmbrac,			colac, colaci, colăcei				lingură, linguriță		
mă îmbrac			copac, copaci				masă, mese		
a locui – locuiesc, locuim			covor				miere		
a lucra – lucrez, lucrăm,			covrig, covrigi, covrigei				mult, multe, mulți		
lucrează			creangă, crengi				oglinză		
a se odihni – mă odihnesc,			cuc				oră		
se odihnește, ne odihnim			curat, curată				pahar, pahare		
a prinde – prind, prinde			cuțit, cuțite				pâine		
a privi – îl privește, o privește			divan				pălărie		
a putea – (nu) poate, pot,			dulap, dulapuri				palton, paltoane		
putem			dulceață				pantofi		
a rupe – rup, rupem			familie				pat		
a spăla – spăl, spală, spălăm			farfurie, farfurii				pește		
a uda – udă			fântână				plăcintă, plăcinte		
albină, albine			flămând, flămândă, flămânzi				rochie, rochiță		
apă			fluture, fluturi				sandale		
baie			fotoliu, fotolii				somnoros, somnoroasă		
bluză, bluze			franzelă, franzele				struguri		
brânză			fructe				zahăr		
bucătărie			furculiță, furculițe						

ele

când ?

cu cine ?

de ce ?

al cui ?

pentru cine ?

voi

mi-i dor

mi-i foame

mi-i somn

îmi place

POFTĂ BUNĂ! MULȚUMESC! NOAPTE BUNĂ!

2.19 CUM SĂ VORBIM

2.1 FAMILIA NOASTRĂ

- Aceasta este familia noastră: mama, tata, eu și surioara mea.
- Aceștia sunt bunicii mei: bunicul Mihai și bunica Sanda.
- Pe mama mea o cheamă ...
- Pe tatăl meu îl cheamă ...
- Familia noastră este prietenoasă.
- Toți sunt bucuroși.
- Și pisoiul are familia sa.
- Grivei are un frate mai mic.

2.2 O ZI DE ODIHNĂ

- Familia noastră a ieșit la iarbă verde.
- Mama face mâncare.
- Tata o ajută.
- Ce bine e afară! Aerul este curat.
- Grivei prinde pește.
- Pisoiul îl așteaptă.
- Ce prietenie frumoasă!

2.3 AJUTORUL MAMEI

- Copiii o ajută pe mama.
- Fetița udă florile, șterge mobila: divanul, patul, fotoliul, dulapul.
- Noi avem mobilă frumoasă: două fotolii, un divan mare, un dulap cu oglindă, un dulap pentru cărți.
- Pisoiul Vasilică nu lucrează.
- El ascultă muzică.
- Ce mobilă aveți voi?
- Noi avem ...
- Cum este mobila voastră?
- Mobila noastră este ...

2.4 VESÉLA

- Vesela se află la bucatărie: farfurii, castroane, furculițe, lingurițe, linguri.
- Andrieș spală vesela.
- A venit pisoiul Vasilică.

- Andrieș și pisoiul Vasilică se joacă.
- Cu cine se joacă Andrieș?
- Andrieș se joacă ...
- Grivei a spălat farfuriile.
- Pisoiul Vasilică le duce atent.

2.5 BUCATELE

- Mama gătește o ciorbă.
- Cristian o ajută.
- Ciorba este gustoasă.
- Violeta ia masa.
- Ea mănâncă...
- Dorinel bea...

2.6 ORA MESEI

- Este ora două după-amiază.
- Sandu a venit de la școală.
- Grivei a luat deja masa.
- El nu este flămând.
- Lui Sandu îi plac chiflele cu miere.
- Ție îți place mierea?
- Da, ...
- Dar chiflele?
- Eu iau masa la ora două.
- Eu mănânc ciorba cu pâine proaspătă.
- Îmi place laptele cu zahăr.
- Sănduț, ce mănânci la ora mesei?
- ... eu mănânc ciorbă.

2.7 PITICII IAU MASA

- Piticii sunt în poiană.
- Ei beau ceai cu covrigei.
- Câți pitici iau masa?
- Când iau masa piticii?
- ... la amiază.
- Poftă bună! spun piticii.

2.8 MAMA COACE PÂINE

- Mama mea este bună.
- Ea coace pâine gustoasă.

- Noi o ajutăm pe mama.
- Cezara face chifle.
- Anton face focul în cuptor.
- Pentru cine coc ei colăcei, covrigi, plăcinte?
- Pisoii doarme pe cuptor.

2.9 BUNĂ DIMINEAȚA!

- Este dimineață.
- Copiii s-au sculat.
- Ei fac gimnastică.
- Cristinel deschide geamul.
- Și psoii face gimnastică.
- Numai Grivei este leneș.
- El doarme.
- De ce copiii fac gimnastică?
- Copiii fac gimnastică ca să fie sănătoși și puternici.

2.10 NOAPTE BUNĂ!

- Când vine seara, copiii se culcă.
- Ei dorm liniștit.
- Mama le spune: „Noapte bună!”
- Iepurașul doarme.
- Mama i-a cântat un cântec frumos.
- Toți dorm.
- Este noapte.

2.11 ÎMBRĂCĂMINTEA

- Irina spală îmbrăcămintea: rochia, pantalonii, ciorapii, fusta, bluza.
- Irina are rochițe frumoase, cu flori.
- Grivei are palton și pălărie.
- Al cui este paltonul acesta?
- Dar pantalonii?

2.12 ÎN VESTIARUL ȘCOLII

- În vestiarul școlii este multă îmbrăcămintă.
- Iată un palton pentru fete.
- Iată căciulița Dorinei.
- Sănduț s-a îmbrăcat.
- Cum este paltonul tău?

- Paltonul meu este ...
- Cine s-a îmbrăcat primul?

2.13 ÎNCĂLȚĂMINTEA

- La magazin este multă încălțămintă: pantofi, cizme, ghete.
- Vulpea cumpără cizmulițe.
- Psoii este vânzător.
- Psoii are două perechi de cizmulițe.

2.14 CADOUL

- E ziua de naștere a Luminiței.
- Fratele Ionel o felicită.
- El îi oferă un buchet de flori.
- Luminița spune: „Mulțumesc!”
- Mama îi face cadou o rochiță.
- Luminița este fericită.

2.15 LA BUNICI ÎN SAT

- Bunicii mei sunt buni.
- Ei au vie și meri.
- Ce face bunica?
- Bunica face dulceață.
- Dar bunicul?
- Bunicul culege struguri.
- Dan și Sănduța îi ajută.
- Din mere se face suc.

2.16 GRĂDINA CU FLORI A BUNICILOR

- Bunicii au o grădină cu flori frumoase.
- Copiii le udă.
- Sănduț aduce apă.
- Florile miroase frumos.
- Fântâna este aproape.

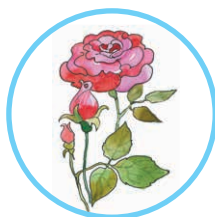
2.17 ÎN CASA MARE LA BUNICA

- În Casa Mare la bunica este frumos.
- În vază sunt flori.
- Aici miroase a busuioc.
- Este curat.
- Bunica are o fotografie în ramă.
- Și Grivei are o fotografie.

3

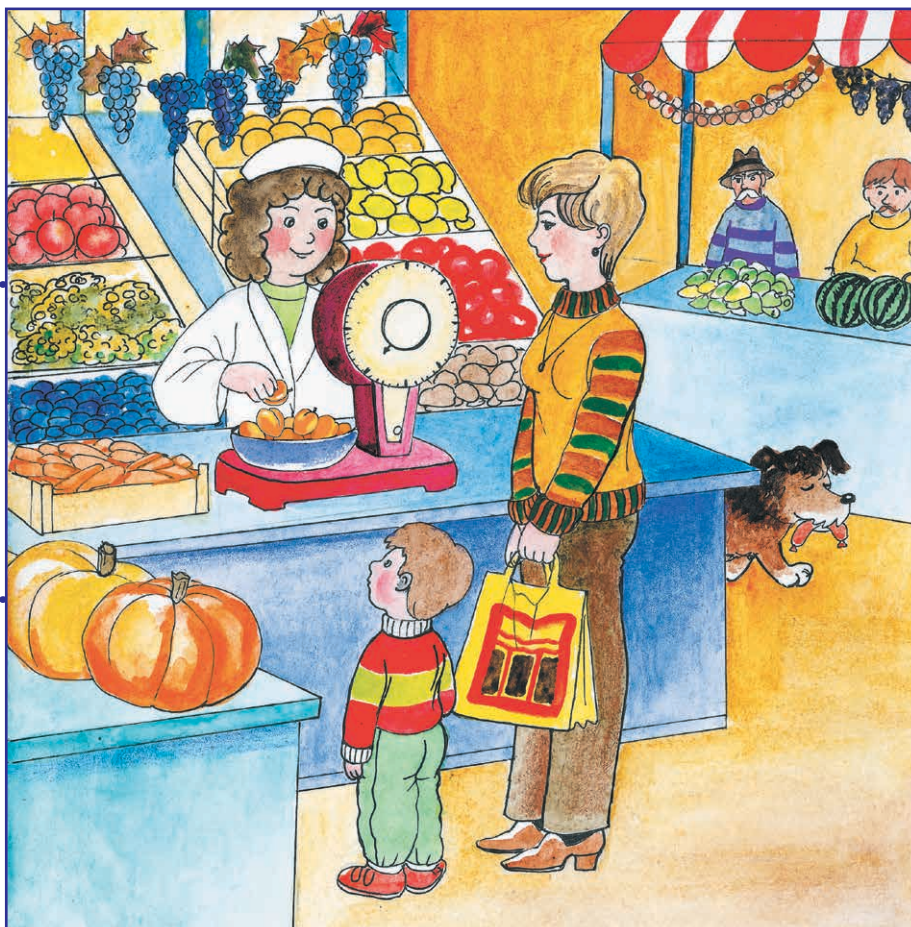
NATURA DIN JURUL NOSTRU

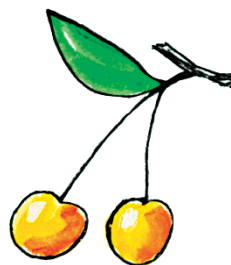
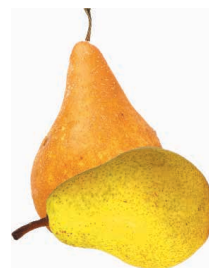
ПРИРОДА ВОКРУГ НАС

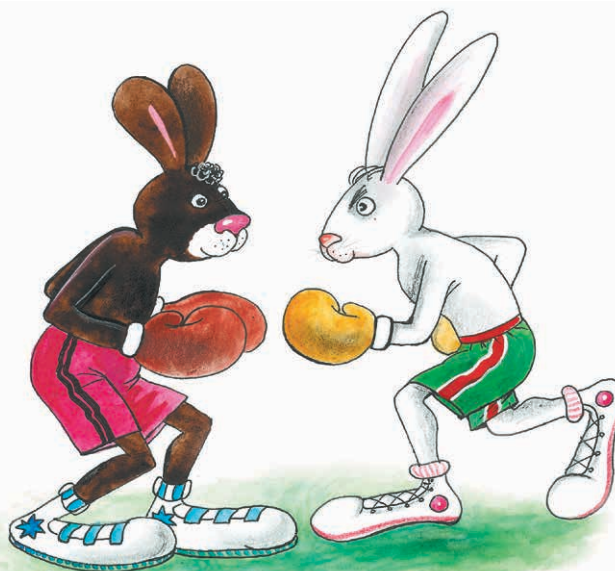
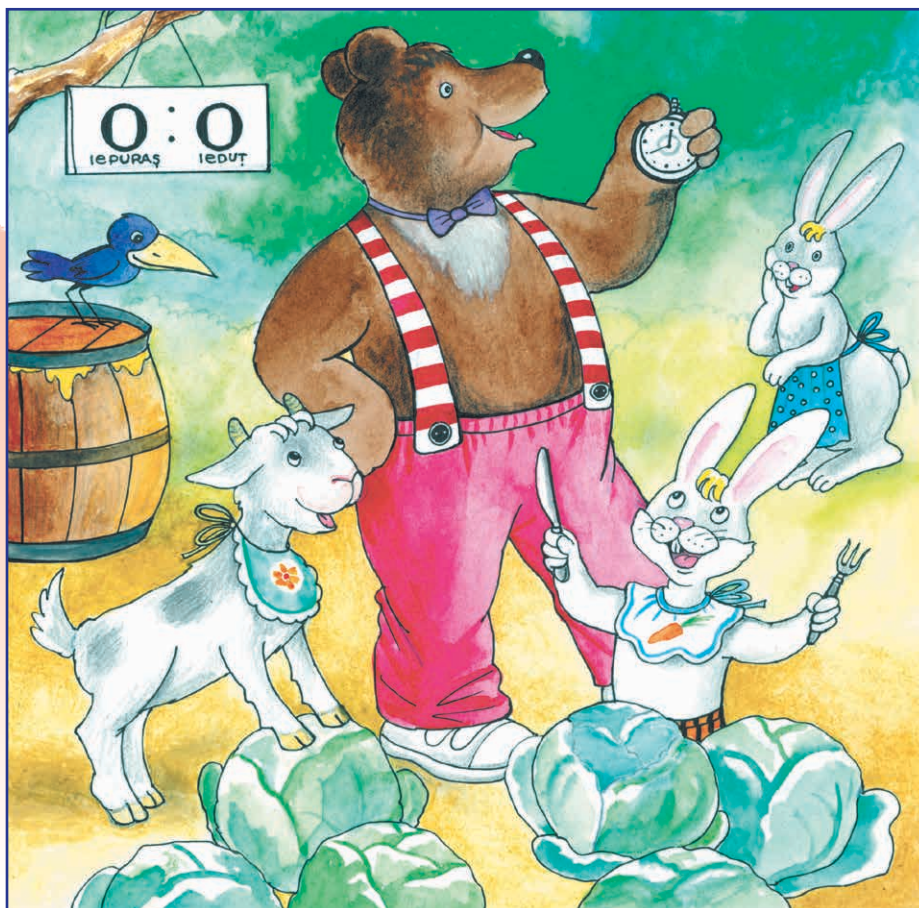
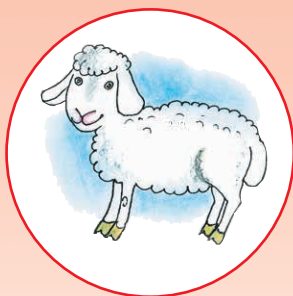

3.1

FRUCTELE

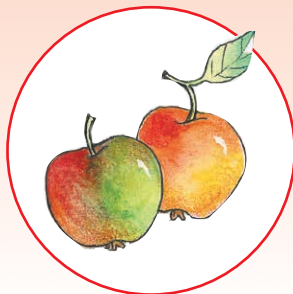

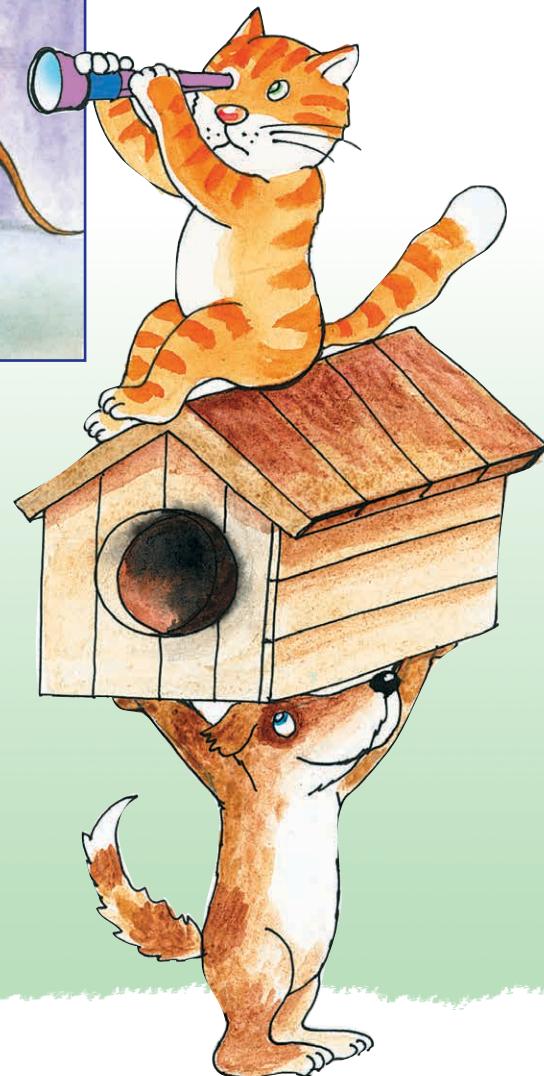
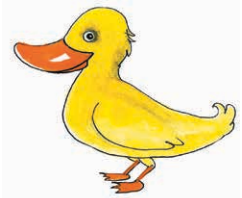
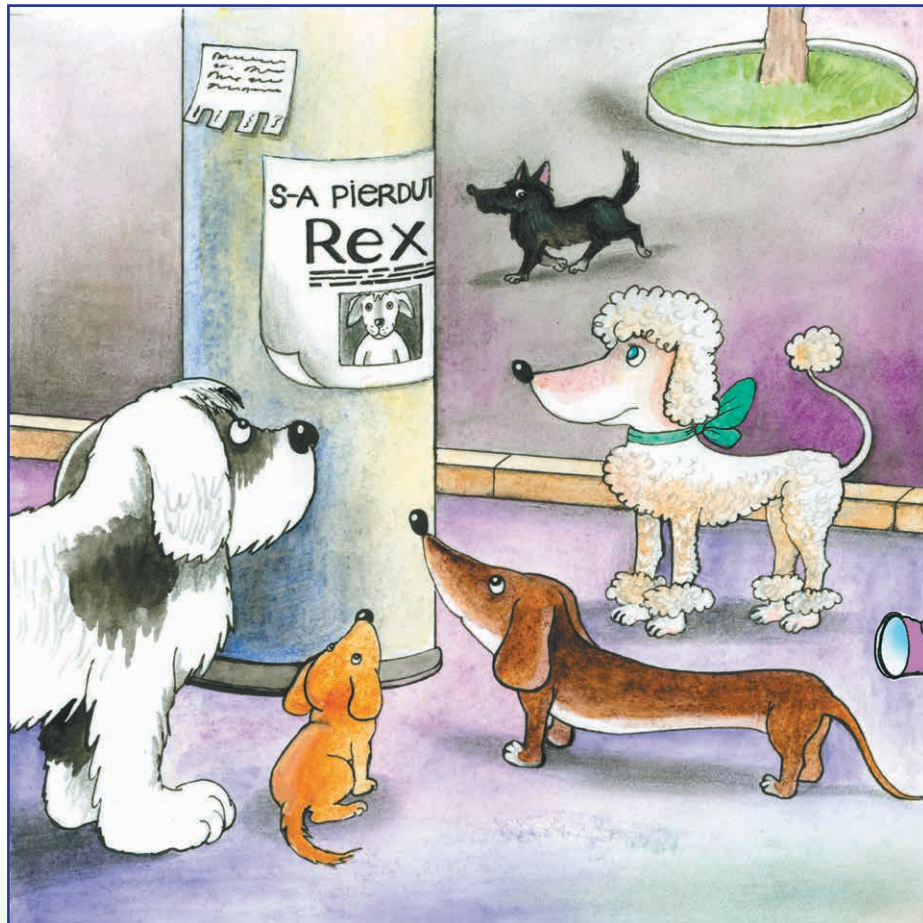

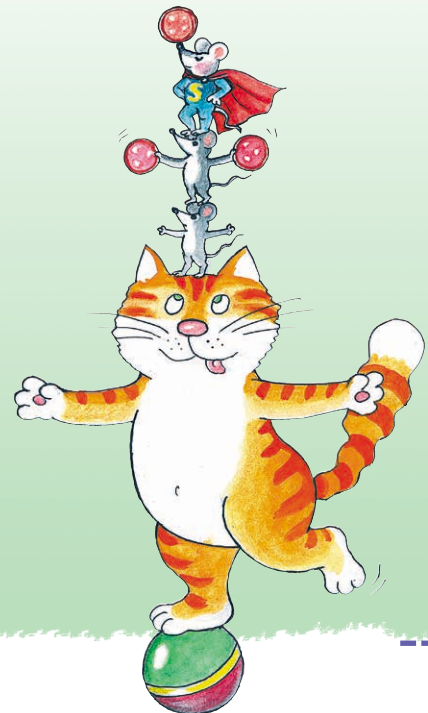
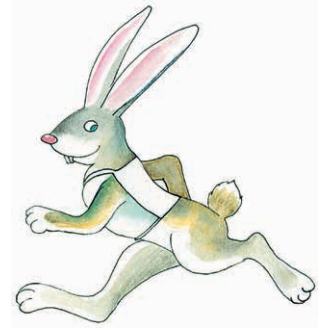

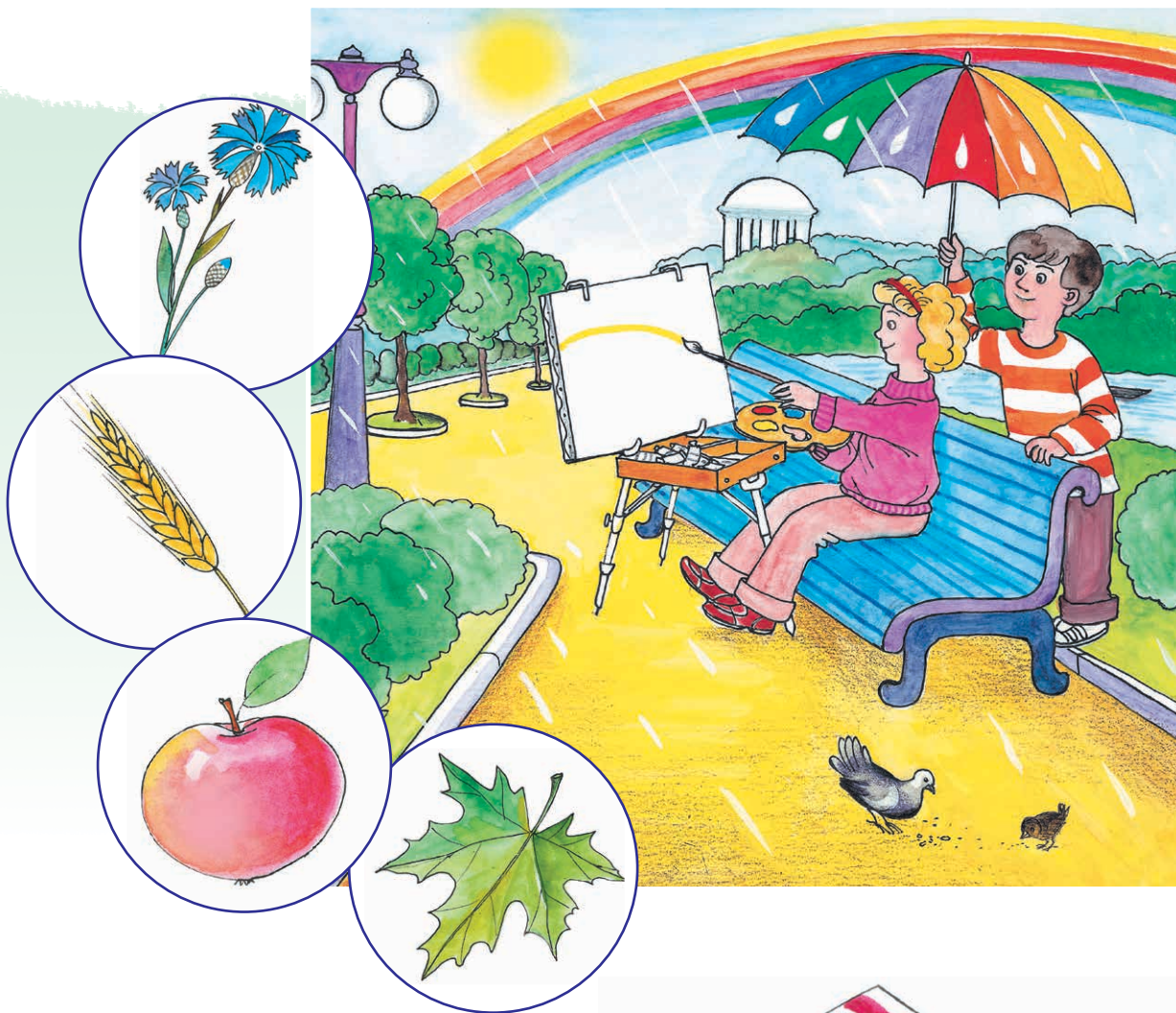
3.4

O FAMILIE PRIETENOASĂ

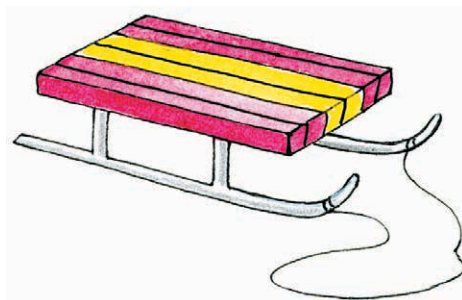
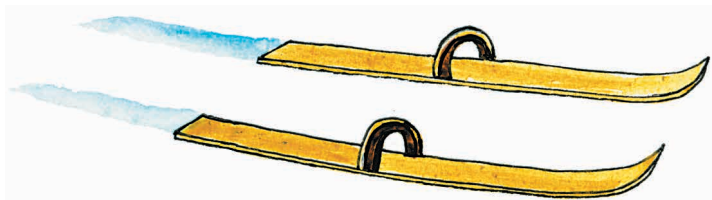
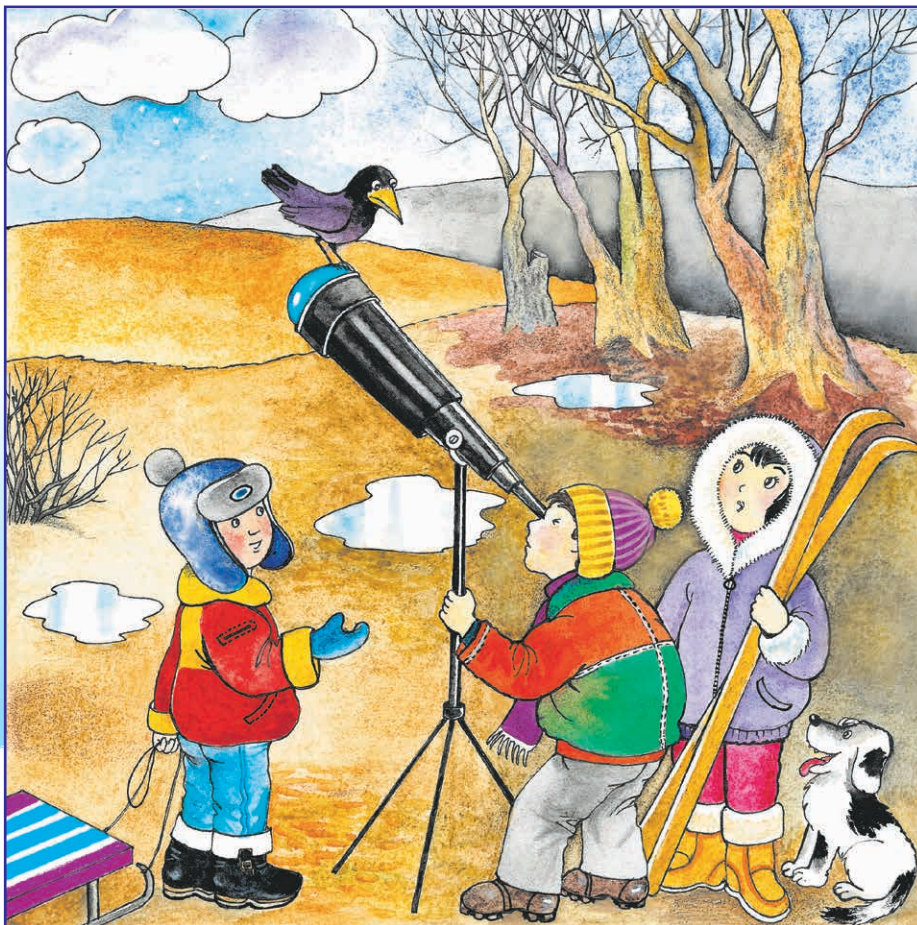

3.10 A VENIT IARNA!

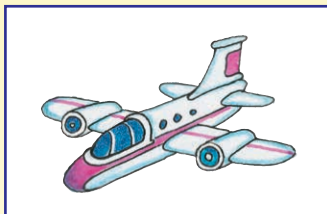
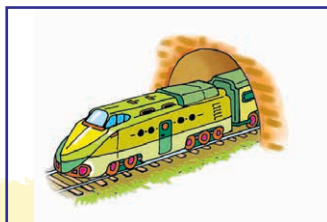
3.11 LA MULȚI ANI!

3.12 PATRU SURIOARE

3.13 ÎN CĂLĂTORIE

3.14 SĂ CREȘTEM MARI

3.15 LA PESCUIT

3.16 CUVINT
ЦВЕТН

ALB	ROZ	ALBASTRU	VERDE	ROȘU	NEGRU	GRI SUR	GALBEN	ORANJ	CAFENIU
-----	-----	----------	-------	------	-------	------------	--------	-------	---------

a se ascunde – ne ascundem,	arbitru	oaie, oiță, oițe
se ascunde, se ascund	băț	om, oameni
a auzi – aud, auzim	box	om de zăpadă
a bate – bate vântul	bulgări de zăpadă	patinaj
a cădea – cad	caise	patine
a căuta – caut, caută	cireșe	pere
a coborî – cobor, coboară	coș	plouă
a colora – colorez, colorează	cojoc, cojoace	prieten, prieteni
a desena – desenez, desenează	curcubeu	primăvară
a se distra – se distrează	curios, curioasă	prună, prune
a fugi – au fugit, fug, fuge	fericit, fericită	purcel
a îngheța – îngheță	frig	rață, rățuște
a învinge, a învins	furnică, furnici, furnicuță	rău, rea
a lua – ia, iau, luăm	ghem, ghemuri	repede
a se lua la întrecere	greier	sanie, ne dăm cu sania
a merge – merg, mergem	groase	sărbătoare
a păzi – păzește	iarnă	slab
a picta – pictează	ied, ieduț	strălucitor, strălucitoare
a plânge – plâng	lac	titirez
a sădi – sădim	lună	toamnă
a se scălda – mă scald,	lup	urechi
ne scăldăm	maimuță	vară
a strânge – le strânge	măr, mere	varză
a tăia – tai, tăiem	mare – mic	veveriță
a se uita – mă uit, ne uităm	mirat, mirată	vișine
a umbla cu uratul	morcov, morcovi	zăpadă
a veni – vine	nea	zi, zile
a zbura – zboară	ninge	
anotimp, anotimpuri	nucă, nuci	

LA REVEDERE !

3.17 CUM SĂ VORBIM

3.1 FRUCTELE

- Mama și Sandu sunt la magazin.
- Ei cumpără fructe: mere, struguri, prune, caise.
- Mama a cumpărat un kilogram de caise.
- Lui Sandu îi plac caisele.
 - Ție îți plac caisele?
 - Ce îți mai place ție?
 - Mie îmi plac ...
 - Dați-mi, vă rog, două kilograme de mere.
 - Poftim.

3.2 NUCUL

- Nucul a crescut mare.
- În nuc sunt multe nuci.
- Tudor bate nucile.
- Eu cer o nucă.
- Adriana strânge nucile în coș.
- Pisiul adună nucile în sac.
- Oare câte ciuperci are Grivei?

3.3 ÎNTRECEREA ANIMALELOR

- Animalele s-au luat la întrecere.

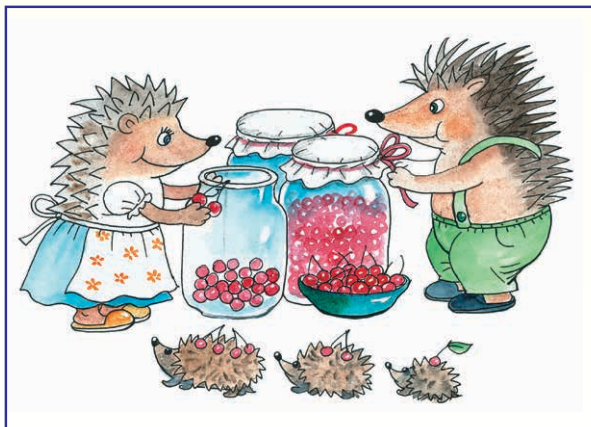
- Ieduțul și iepurașul se întrec la mâncat varză.
- Ursul este arbitru.
- Veverițele se întrec la cules flori.
- A învins veverița Rița.
- Ea a cules flori pentru mama.
- Mama este bucuroasă.

3.4 O FAMILIE PRIETENOASĂ

- Toți aricii se întrec la lucru.
- Ariciul-tată repară jucăriile.
- Aricioaica-mamă gătește mâncarea.
- Doi aricei au cules mere.
- Ariciul-frate repară ceasul.
- Toți sunt harnici.

3.5 S-A PIERDUT REX

- Rex a dispărut.
- El s-a pierdut.
- Toți prietenii îl caută.
- L-au găsit repede.
- Toți sunt bucuroși.
- Și Rex este foarte fericit.

3.6 ȘORICEII VESELI

- Șoriceii sunt veseli.
- Ei se joacă cu pisica.
- Patru șoriceii „bat” ghemurile.
- Ei se distrează.
- Pisica îi lasă în pace.
- Apoi le spune: „La revedere!”

3.7 CULORILE FERMECATE

- Culori sunt multe: alb, albastru ...
- Culorile tricolorului sunt albastru, galben și roșu.
- Cristina pictează.
- Ea desenează un curcubeu.
- Curcubeul este galben, ...
- Umbrela este ca un curcubeu: galben, ...
- Copacii sunt verzi-verzi.
- Mărul este roșu.
- Spicele sunt galbene.
- Și Pisiu este pictor.

- El desenează șoriceii.
- Iar Grivei colorează casa.
- El are vopsele roșii, ...

3.8 PUIȘORII ȘI CULORILE

- Găina are nouă ouă.
- Daniel a luat pensula și le-a colorat: două verzi, ...
- Din ouă au ieșit puișori.
- Unul este roșu, ...
- Găina-mamă este mirată.
 - Oare aceștia sunt puii mei?
 - Da, mămico! spun puii.
 - Ce pui frumoși are mama!
 - Pisiu este ca un tigru.
- Grivei fuge.

3.9 AȘTEPTĂM IARNA

- E toamnă.
- În curând va veni iarna.
- Copacii nu au frunze.

- E frig.
- Copiii îmbracă haine groase.
- Ei pregătesc săniile și patinele.
- Și pisoiul așteaptă iarna.

3.10 A VENIT IARNA!

- A venit iarna.
- Afară ninge.
- Copiii se dau cu sania.
- Sanda patinează.
- Copiii se joacă cu bulgări de zăpadă.
- Omul de zăpadă privește copiii.
- Ei îi spun: „Salut!”

3.11 LA MULȚI ANI!

- Vin sărbătorile de iarnă.
- Copiii umblă cu uratul.
- Ei sună din clopoței.
- Toți primesc în dar colăcei, covrigi, bomboane, nuci.
- Oamenii își urează: „La mulți ani!”
- Ce are pisoiul în sac?

3.12 PATRU SURIOARE

- Sunt patru surioare-anotimpuri: Toamna, Iarna, Primăvara, Vara.
- Toamna este aurie.
- Toamna sunt multe fructe: mere, ...
- Iarna este multă zăpadă.
- Totul în jur e alb.

- Primăvara este verde.
- Totul în jur înflorește.
- Vara este mult soare.
- E cald și bine.

3.13 ÎN CĂLĂTORIE

- Vara este timpul pentru odihnă.
- Se odihnesc toți.
- Broscuțele pleacă în călătorie.
- Ele vor la mare.
- Ele pleacă în călătorie cu barca.
- Broscuța-mamă a rămas acasă.
- Ea are grijă de gospodărie.

3.14 SĂ CREȘTEM MARI

- Vara, găina-mamă își crește puișorii.
- Ea are ... puișori.
- Păunul este curios.
 - Ce mamă bună ești!
 - Ce copii cuminți ai!
 - Mulțumesc, răspunde găina-mamă.

3.15 LA PESCUIT

- Dănuț cu sora lui sunt la pescuit.
 - Am prins! strigă Dănuț.
 - Ce ai prins? întreabă Ilincuța.
 - Am prins un pește mare!
 - Ba nu-i pește! Este un rac!
- Toți sunt veseli.
- Ce bine este vara!

4

ÎN LUMEA POVEȘTILOR

В МИРЕ СКАЗОК

Au fost odată o babă și un moșneag. Într-o zi, moșneagul a rugat-o pe babă să facă o gogoasă. A adunat ea cu greu doi pumni de făină, a frământat aluatul cu smântână și a copt o gogoasă rotunjoară, rumenă și frumoasă. Apoi a pus-o pe fereastră, să se răcească. Dar gogoasa se rostogoli pe podea, apoi spre ușă, sări peste prag și ieși pe poartă. A mers gogoasa cât a mers și s-a întâlnit pe drum cu un iepure, care și-a pus în gând s-o mănânce. Dar gogoasa nu s-a speriat și a început să-i cânte :

Sunt o gogoasă rumenită,
Din făină albă gătită,
De prin ladă adunată,
Cu smântână amestecată,

În cuptor bine prăjită,
Pe fereastră răcorită.
De la moșneag am fugit,
De la babă am fugit.
Iepurilă, să știi bine,
C-am să fug și de la tine!

Și a fugit gogoșa mai departe. Iar în pădure s-a întâlnit cu un lup, care era cât pe ce s-o mănânce, dar gogoșa a început să-i cante cântecul său:

.....
De la iepure-am fugit,
Lup bătrân, tu să știi bine
C-am să fug și de la tine!

Și a fugit mai departe. Iar în cale i-a ieșit un urs flămând. Gogoșa i-a cântat cântecul său:

.....
De la lup eu am fugit,
Moș Martine, să știi bine
C-am să fug și de la tine!

Și a fugit mai departe. Și iată, în calea gogoșei a apărut cumătra vulpe, care începu s-o laude. Dar gogoșa, a priceput ce gânduri ascunse are șireata și i-a cântat cântecul său:

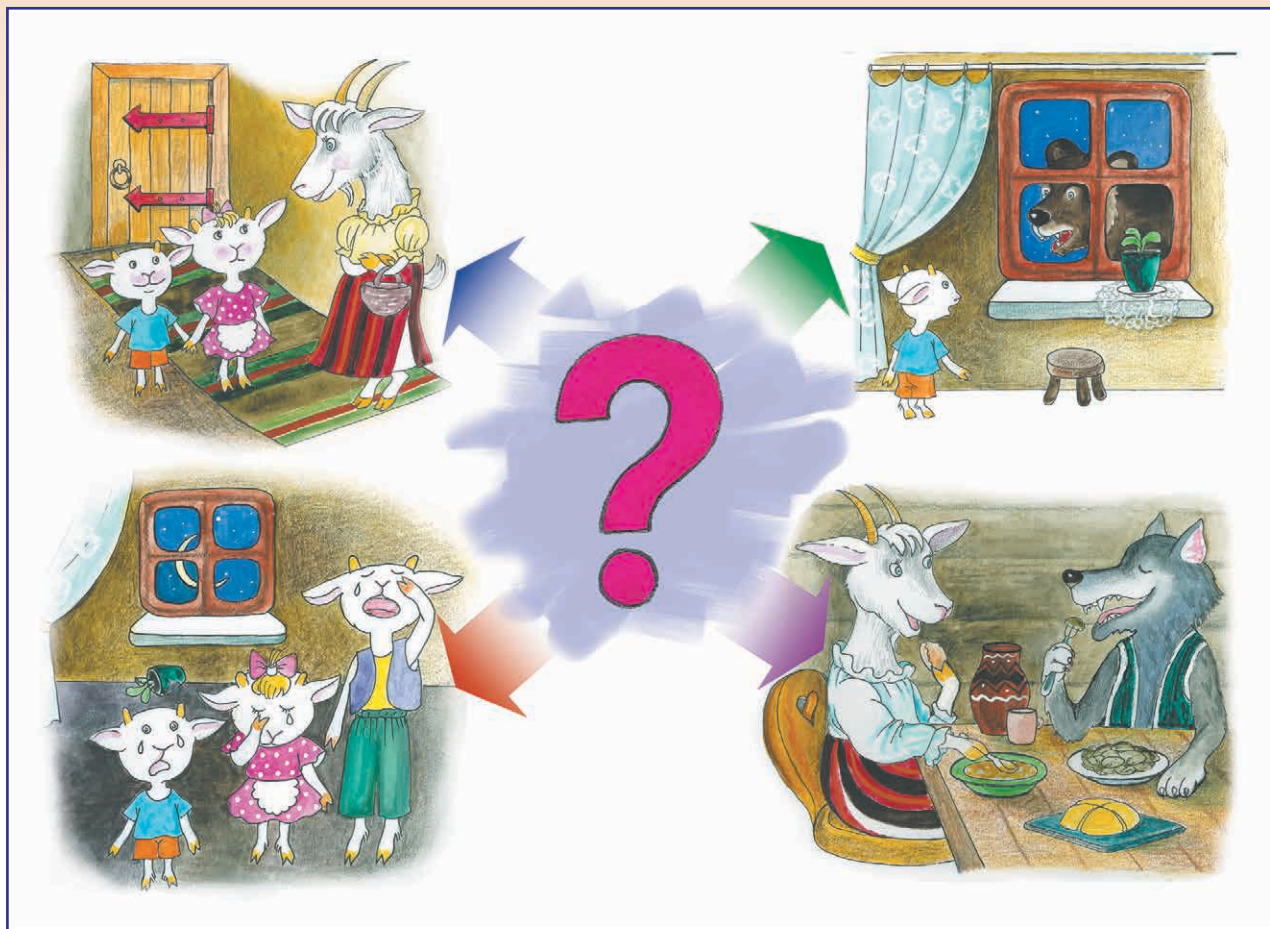
De la urs eu am fugit,
Vulpe dragă, să știi bine
C-am să fug și de la tine!

Atunci vulpea se prefăcu că nu aude cântecul și o rugă pe gogoșă să urce pe botișorul ei și să mai cante o dată. Gogoșa, după ce se sui pe botișorul roșcatei, a început să cante, dar vulpea – hap – și a înghițit-o!

Ion Creangă

(adaptare)

A fost odată o capră cu trei iezi. Într-o zi, capra a chemat ieziile în jurul ei și le-a spus :

– Dragii mamei copilași! Eu mă duc să caut ceva de-ale gurii, iar voi închideți ușa și să nu dați drumul la nimeni până mă întorc eu. Când am să vin, voi cânta așa :

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți!
Că mama v-aduce vouă,
Frunze-n buze, lapte-n țâțe,
Drob de sare în spinare,
Mălăieș în călcâieș,
Smoc de flori pe subsuori.

Auzit-ați ce-am spus ?

– Da, mămucă, n-ai nicio grijă, a spus iedul cel mare.

Capra se duse și iezii închiseră bine ușa după ea.

În timpul acesta, lupul, cumătrul caprei, a auzit tot ce le-a spus capra iezilor. El de mult avea în gând să mănânce iezii caprei. Se apropie de ușă și începu să cânte cântecul caprei. Atunci iedul cel mai mare zise:

– Să deschidem ușa, că a venit mama.

– Nu, a zis iedul cel mai mic. Aceasta nu e mama noastră. Eu o cunosc după glas. Glasul ei nu e așa de gros și răgușit, ci subțire și frumos!

Lupul s-a dus la un fierar și și-a ascuțit limba și dinții și a venit iar la ușă să cânte. Iedul mai mare zise:

– Să deschidem, aceasta e mama noastră, uitate ce glas subțire are!

– Nu, nu deschide, aceasta nu este mama noastră.

Însă iedul cel mare de această dată nu a mai ascultat de fratele său mai mic și a deschis ușa. Între timp, iedul cel mic s-a ascuns în horn, cel mijlociu – sub un vas, iar cel mare s-a ascuns după ușă. Lupul a intrat, i-a găsit pe iedul cel mare și pe cel mijlociu și i-a mâncat.

Când se întoarse capra acasă și află vestea de la iedul cel mic, începu să plângă. Dar după aceasta, a pregătit multe bucate, a săpat o groapă, a pus deasupra

niște nuiele, frunze și țărână, un scăunel din ceară, a aprins focul și l-a poftit pe lup la praznic. Lupul a venit, s-a așezat pe scăunel, însă ceara repede s-a topit și cumătrul cel fioros a căzut în groapă.

– Văleu, cumătră, ard tălpile mele! Scoate-mă!

– Arzi, cumătre, cum mi-a ars și mie inima când mi-ai mâncat iezii!

Și așa au scăpat cu toții de lupul cel rău.

Odată, printr-o pădure, mergea un moș și nu știu cum se întâmplă că a pierdut o mănușă calduroasă. Tot atunci a ieșit de undeva un șoarece, a văzut mănușa, s-a bucurat și s-a ascuns în mănușă. Când îi era prea cald, mai ieșea pe afară. Într-o zi, șoarecele auzi :

- Cine trăiește în mănușă ?
- Eu, șoricelul-mititelul, dar tu cine ești ?
- Eu sunt broșuța-oacuța. Dă-mi, te rog, voie și mie în mănușă, că îngheț.

Și așa broșuța și șoricelul au început să locuiască împreună. A doua zi, se auzi iarăși :

– Cine trăiește în mânășă ?

Acesta era iepurașul.

– Eu, șoricelul-mititelul !

– Eu, broscuța-oacută ! Hai, vino și tu.

Și au început să locuiască tustrei împreună.

Într-o zi, veni vulpea și întrebă :

– Cine trăiește în mânășă ?

– Eu, iepurașul-poznașul. Dar tu cine ești ?

– Eu sunt vulpița-cumătrița.
Dă-mi voie și mie să intru, că mi-au înghețat lăbuțele.

Prin pădure, trecea un lup ;
văzu mânășă și întrebă cine
stă în mânășă. El tot voia să se
încălzească. Lupul se alătură celorlal-
te animale, apoi veni un mistreț și îl lăsară și pe el să
se încălzească. Dar deja se făcuse strâmt
în mânășă. Cu toate astea, mai veni
și ursul în mânășă. Într-o singură
mânășă, au încăput șapte animale.

Mânășă era gata-gata să se rupă.

În timpul acesta, moșul descoperi că a pierdut
o mânășă și s-a întors s-o caute. Câinele lui a văzut
mânășă, a început să latre și toate animalele s-au spe-
riat și au fugit. Moșul a pus mânășă pe mână și a mers
mai departe în drumul său.

Într-un sat trăia o fetiță pe care o chema Scufița Roșie. Într-o zi, mama i-a spus :

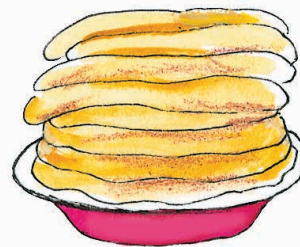
– Ia coșulețul acesta și du-te la bunica să-i duci ceva de mâncare.

Și fetița porni spre bunica, care trăia în satul vecin.

Drumul trecea prin pădure și Scufița Roșie nici nu observă că este urmărită de un lup. Acesta îi ieși înaintea și o întrebă :

– Unde te duci, Scufița Roșie ?

– Merg la bunicuța, a răspuns fetița.

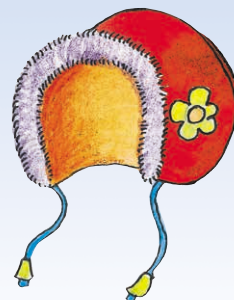

– Dar unde trăiește bunicuța ta ?
– Departe, în satul de dincolo de pădure.
– Așa ! zise lupul. Bine, mergi sănătoasă, că eu am drumul meu. Să vedem cine va ajunge primul. Și lupul se porni în goana mare, căci era flămând. Ajunse primul la casa cu pricina, o înghiți pe bunicuță, se îmbracă în hainele ei și se culcă în pat, așteptând să vină fetița.

Iată, ajunse și Scufița Roșie și întrebă mirată :

- Dragă bunicuță, de ce ai mâinile așa de mari ?
- Ca să te îmbrățișez pe tine, scumpa mea.
- Dragă bunicuță, de ce ai urechile așa de mari ?
- Ca să te aud mai bine, nepoțico.
- Dragă bunicuță, dar de ce ai dinții așa de mari ?
- Ca să te înghit mai repede !

Și imediat lupul o înghiți pe Scufița Roșie. Apoi se culcă și adormi. Tocmai atunci treceau pe lângă casă doi vânători. Auziră cum sforăie lupul, au intrat în casă, au ucis fiara și le-au eliberat pe bunicuță și pe Scufița Roșie.

Când s-a întors acasă, Scufița Roșie i-a povestit mamei sale cele întâmplate și i-a promis că pe viitor va fi mai atentă când va intra în vorbă cu străinii.

Ion Creangă

(adaptare)

Era odată o vulpe vicleană, ca toate vulpile. O noapte întreagă căutase de mâncare, dar nu găsi nimic. A ieșit la drum și se gândea ce să facă. Și iată că a izbit-o un miros de pește. Atunci vulpea ridică capul și văzu în zare un car.

– Bun, se gândi ea. Iată mâncarea pe care o așteptam eu. Și se întinse la mijlocul drumului de parcă ar fi fost moartă.

Se apropie carul de vulpe, moșul o văzu, crezând că e moartă. Opri carul, apucă vulpea de după cap și o aruncă deasupra peștelui. Și apoi porni la drum. Cum porni carul, vulpea începu să împingă cu picioarele peștele jos. După ce a dat tot peștele jos, vulpea sări din car, adună peștele și începu să mănânce. Tocmai când îi era plăcerea mai mare, iată că se apropie ursul :

– Poftă bună, cumătră! Ia ce de-a pește ai! Dă-mi și mie, că mi-e poftă!

– Ia mai pune-ți pofta în cui! Dacă vrei, du-te la baltă, moaie-ți coada și vei avea și tu pește. Când se vor apuca peștii de coda ta, tu atunci trage tare și o să scoți o mulțime.

Ursul alergă iute la baltă și își vârî toată coada în apă. Dar noaptea se lăsă frigul. Apa îngheță și prinse coada ursului ca într-un clește. Spre dimineață, ursul trase coada, dar niciun rezultat. Mai trase

el o dată cu toată puterea și atunci coada se rupse. Furios, se porni spre vulpe s-o omoare. Dar vulpea era șireată, știa ce trebuie să facă. Când îl văzu pe urs, intră într-o scorbură de copac și de acolo srtigă:

– Hei, ursule, nu cumva, ți-au mâncat peștii coada?

Ursul se supără și mai tare. Începu să cotrobăiască prin scorbură cu o creangă, dar când ursul apuca de piciorul vulpii, ea striga:

– Trage, trage, că tragi de copac!

Iar când ursul anina copacul, ea striga:

– Văleu! Mă doare, îmi rupi piciorul!

În zadar s-a chinuit ursul, că n-a putut s-o mai scoată pe vulpe din scorbură. Așa ursul a rămas fără coadă, păcălit de vulpe.

4.6

CUVINTE „FERMECATE“ ВОЛШЕБНЫЕ СЛОВА

Ia te uită!

Scapă-mă!

Am să te mănânc!

Măi, ce vulpe!

Oho-ho-o-o!

Nu plângeți!

Nu mă mânca!

Vai de coada mea!

Cine se află în mânășă?

Văleu!

Dragii mei copilași!

a făcut mâncare

– Ai grijă!

a rămas fără coadă

arde, ard

baba

capra

cărare

era veselă

Gogoașa

la fereastră

l-a mâncat, a mâncat-o

l-a păcălit

mai mare, mai mic

mânășă

moșneagul

nu încăpeau

pe ușă

poiană

pușcă

s-a prefăcut

sanie cu cal

sărmana Capră

scăunel

Scufița Roșie

spice

șorțuleț

trei iezi cucuieți

- Spune cum începe o poveste.
- Lupul este rău.
- Capra este blândă.
- Ieduțul cel mic este ascultător.
- Ieduțul cel mare este neascultător.
- Capra plânge.
- Scufița Roșie este neatentă.

- Gogoașa este veselă.
- Gogoașa este rumenită.
- Vulpea este șireată.
- Ursul este mare și greoi.
- Mânășă este călduroasă.
- Ursul este trist.
- Iepurașul este bun.

III

AUDIAREA

Să mergem împreună și în lumea în care stăpână este
audierea.

Aici sunt adunate multe poezii, ghicitori și texte
interesante. Să le ascultăm **cu plăcere.**

Autorii

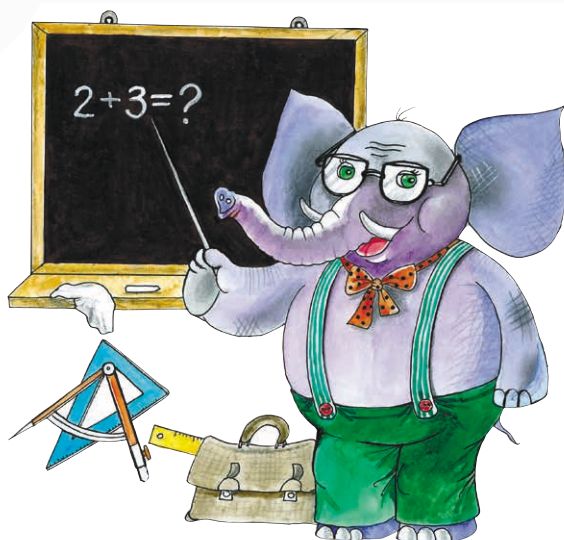
СЛУШАНИЕ

Заглянем с вами вместе в увлекательный мир, где
главным является **слушание.**

Здесь собрано много интересных стихотворений,
загадок, занимательных историй. Послушаем их с
большим удовольствием.

Авторы

Iar e toamnă. Zile calde.
Frunza ruginie cade.
Frumușel cei mici se spală
Și se duc cumiți la școală.

Grigore Vieru

MATEMATICA ÎN ȚARA ANIMALELOR

Puii de animale calculează:

$2+3$ este egal cu , zice iepurașul cel fricos.

$2+3$ este egal cu , spune vulpea, lingându-se pe botișor.

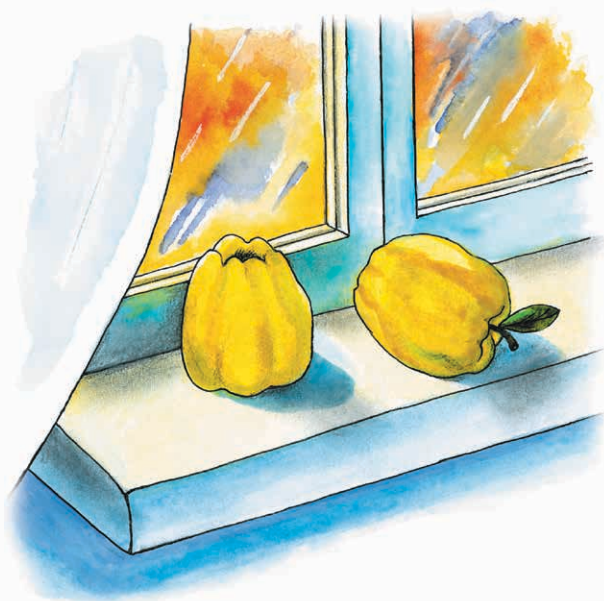
$2+3$ este egal cu , răspunde puiul de lup, arătându-și colții.

– Da, da, aveți cu toții dreptate! zice învățătorul .

– Cum așa? se miră elevii.

– Foarte simplu. Depinde cât de fricos sau cât de lacom este fiecare dintre noi.

Victor Sivetidis

TOAMNA LA BUNICUL

Eu îi spun măicuței,
Când se face noapte:
– Toamna la bunicul
Sunt gutuie coapte...
Eu îi spun măicuței
Dimineața vara:
– Toamna la bunicul
Plouă nuci pe-afară...
Of, și-i spun măicuței,
Of, și ea zâmbește:
– Toamna la bunicul
Plouă ciobănește.

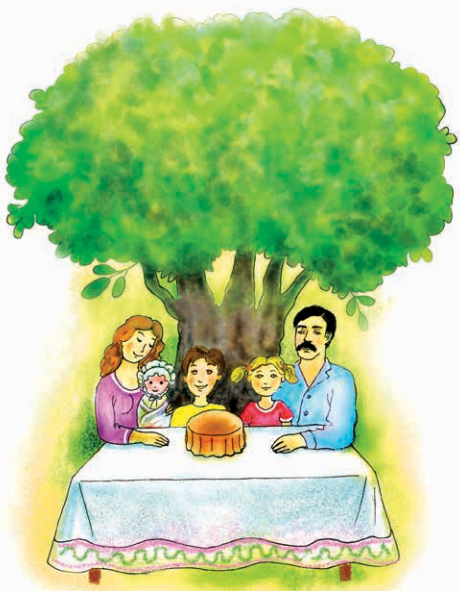
Dumitru Matcovschi

DRUMUL BUNICULUI

Mi-i dor de bunicul. De
ce a făcut oare bunicul
drum până la dânsul?
Mai bine își puneă ograda
lângă casa noastră.

Spiridon Vangheli

CASA NOASTRĂ

Frumoasă e grădina,
Cu-n nuc sunând din foi!
Frumoasă-i casa noastră,
Cu mama lângă noi,
Cu tata lângă noi.

Grigore Vieru

INIMA MEA

Mi-i dragă mămica,
Drag și tăticul.
Mi-i dragă bunica,
Drag și bunicul.
Sora și fratele,
Luna și soarele –
Dragă, mi-i dragă,
Lumea întreagă.
Ca puii în cuibul
De rândunea,
Încap toate-toate
În inima mea!

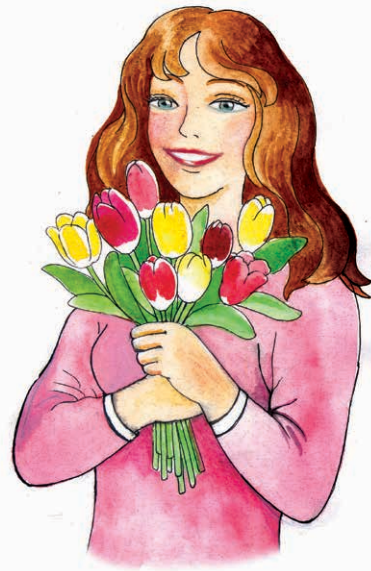
Constantin Dragomir

DE ZIUA MAMEI

Vin acasă cu lalele,
Că e ziua mamei mele.
O sărut de mii de ori,
Ca în prag de sărbători.

Mihail Roman

MOLDOVA

Strămoșescul meu meleag
Drag îmi este, tare drag.
Drag ca floarea florilor,
Ca lumina ochilor.

Vasile Romanciuc

ALUNEL ȘI AUREL

Aurel, Aurel –
Este-așa un băiețel,
Mama-i spune Alunel,
Alunel și Auraș,
Dragul mamei fecioraș!

Aurel Ciocanu

DRAG MI-I TATĂL MEU

Mie mama-mi place
Și bunica-mi place,
Și bunicu-mi place,
Dar mai mult pe tata
Îl iubesc și gata!
Ia mai dați-mi pace,
Că n-aveți ce-mi face:
Vreau să fiu ca tata.

Petru Cărare

MĂRIUȚA

- Mamă, strigă Măriuța,
Unde mi-i pălăriuța ?
- Mamă, strigă fiica iară,
Unde-i rochia de vară ?
- Mamă, hai încălță-mi gheata !
Da' pârjoalele sunt gata ?

ÎN AJUN DE SĂRBĂTOARE

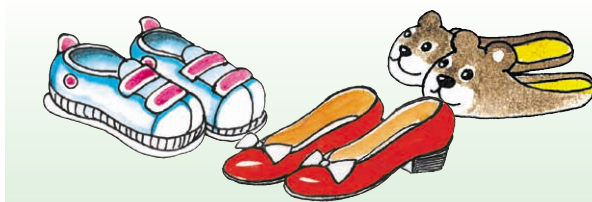
Se apropie 8 martie. Guguța primul din sat a venit la magazin. A hotărât să cumpere o rochie albastră, că mama are ochi albaștri. N-a găsit rochie ca ochii mamei. Pantofi a găsit, dar...

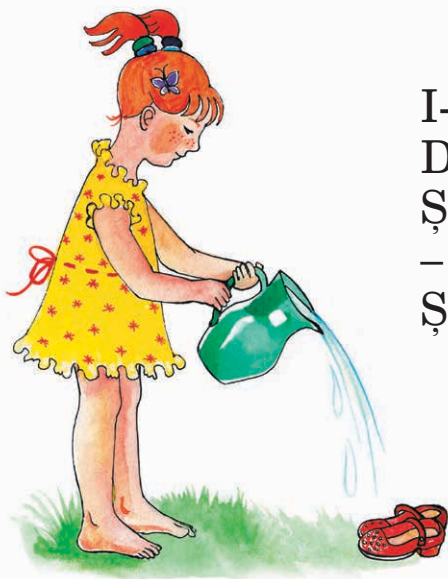
Mâine dimineată îi va aduce o cușmă de ghiocei.

Spiridon Vangheli

Numește obiectele :

SANDALE NOI

I-au luat sandale Nastei,
Dar i-s mici
Și Nastea spune:
– Am să le mai las să crească
Și la anu-mi vor fi bune!

Titus Știrbu

CADOUL

La ziua de naștere
a ariciului s-au adunat
mulți oaspeți.

Vrăbiuța a zis:

– Dragă aricel, îți
dăruiesc o pereche de
cipici!

Când a scos cipicii,
oaspeții au început să
râdă.

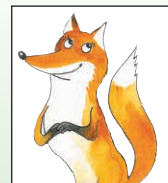
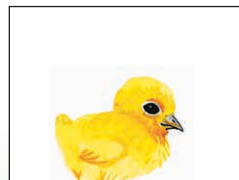
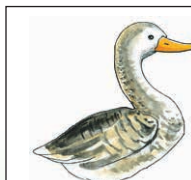
Vrăbiuța nu înțelegea
nimic. Apoi a înțeles.

– Cip-cip-cip! Cum
de-am uitat că ariciul
are patru piciorușe, nu
două, ca noi, vrăbiuțele?

Leo Butnaru

Cine mai are patru piciorușe ?

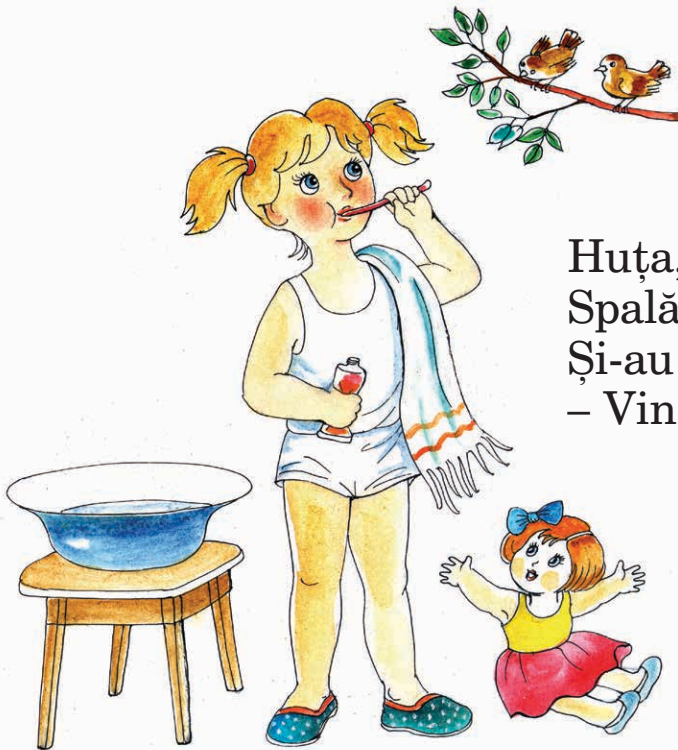

VĂ ROG SĂ NU MĂ DERANJAȚI!

Vă rog să nu mă deranjați,
Nu mă chemați,
Nu mă strigați,
Căci am de lucru serios :

Să mătur și să spăl pe jos,
Să-mi calc un șorț și un șervet,
Să șterg vesela din bufet,
Să coc plăcinte fel de fel,
Să-mi culc păpușa-n pătuțel,
Și, cât păpușa va dormi,
Mă joc și eu cu voi, copii !

Liviu Deleanu

PERIUȚA DE DINȚI

Huța, huța, periuța,
Spală dinții Măriuța!
Și-au strigat doi vrăbioi :
– Vino să ne speli pe noi !

Constantin Dragomir

ȘTII ?..

Tu știi de ce florile
Colorate-s, pestrițele ?
Curcubeul peste ele
Și-a plouat culorile.

Ion Anton

Ce culori are pământul ?
Verde, roșu, galben, alb !
Și e bun și darnic tare,
Ca bunicul nostru dalb.

Grigore Vieru

PLOUĂ GALBEN
ROȘU

VERDE...

VINO REPEDE ȘI VEZI!

OARE POATE FI AȘA ?

Mama a cumpărat creioane colorate. Fiecare și-a ales câte un creion. Sora mai mare a luat creionul verde. Ea a colorat

Fratele a ales creionul albastru. El a colorat

Sora mai mică a luat creionul galben. Ea a colorat

Când a văzut mama desenele noastre, s-a mirat mult.

DE CE ?

DESENUL

Pe o foaie de hârtie
Am desenat un șoricel,
Iar pisica cea zglobie
La un pas era de el.
Și, cum locul îmi schimbasem,
Să ascut creionul meu,
Din desen bucăți rămase.

CREIONUL PATRICIEI

Patricia are un creion.
Creionul ei are două
capete – unul albastru și
altul roșu. Cu cel albastru
a desenat cerul, iar cu cel
roșu desenează... **CE ?**

Gheorghe Ciocoi

ROCHIȚELE

Iarna pare o mireasă
În rochița de mătase.
Primăverii bine-i șede
În rochița ei cea verde.

Vara vine-n țara noastră
Într-o rochie albastră.
Toamna dragă-mi este mie
În rochița-i aurie...

Ion Anton

LĂCRIMIOARE

Multe flori lucesc în lume,
Multe flori mirositoare!
Dar ca voi, mici lăcrimioare,

N-are-n lume nici o floare
Miros dulce, dulce nume!

Vasile Alecsandri

În prima zi a primăverii
mămica îmi prinde un
mărțișor la piept. Doi
clopoței de lăcrimioare – unul
alb și altul roșu.

FULG DE NEA

Fulg de nea!
Fulg de nea!
Vino la fereastra mea!
Fulgul zboară,
Parcă-i viu,
Și-mi răspunde:
– Iată vin!

Petru Cărare

Primăvara te veselește,
Vara te umbrește,
Toamna te hrănește,
Iarna te-ncălzește,
Poftim de ghicește.

Ghici!

FULARUL

S-a întors de la ghețuș
Fără cușmă și mănuși...
L-a-ntâlnit în prag mămica:
– Ce-i cu tine, Ștefănică?!
Cum de a rămas fularul?...
A clipit din ochi școlarul
Și a zis numai atât:
– Păi... a fost legat de gât.

Filip Mironov

GHIOCELUL

- Bună vreme, ghiocel!
- Bună vreme, băiețel!
- Hai la mine, ești desculț...
- Dacă noi suntem mai mulți!

Grigore Vieru

- Una, două,
Hai că plouă,
- Ce ne pasă nouă!

ROMANIȚE

- Romanițe, romanițe,
În albe rochițe!
Vă culeg petalele
De pe-al nostru plai,
Ca să-mi fie iarna
Bune pentru ceai.

Anatol Ciocanu

LILIAFUL

Liliacul îmi zâmbește,
Cum mă vede, înflorește.
Știe, mamei tare-i plac
Florile de liliac!

Constantin Dragomir

FLORILE DE MĂR

Ce avere! Ce avere!
Au și miere, au și mere!

Efim Tarlapan

aprint de soare,

Pentru mama dă-mi o floare.

Dă-mi, grădină, o

Pentru surioara mea.

Și mai dă-mi și un

Pentru dragul frățior.

Dă-mi, poiană, flori de vară

Pentru-ntreaga noastră țară.

Vladimir Rusnac

FLOAREA ZBURĂTOARE

- O! Ce floare minunată!
- Ce frumos e colorată!
- Dar câte petale are?
- Numai două, mi se pare.
- E o floare zburătoare!
- Cum se cheamă, băiețș, Floarea asta?
-

Vasile Romanciuc

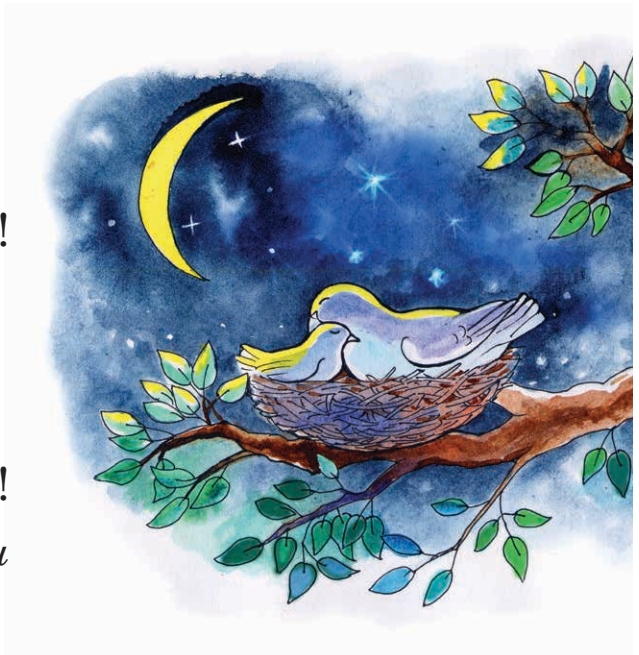

SOMNOROASE PĂSĂRELE

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină –
Dormi în pace!

Mihai Eminescu

TREI PRIETENI

Iată-ne, suntem tustrei,
Trei prieteni mititei:
Mielul este liniștit,
Iedul este zbânțuit,
Iar eu sunt, n-ascund defel,
Când ieduț, când mielușel.

Vasile Romanciuc

- Cornel, ce animale domestice cunoști ?
- Câinele, pisica, vaca...
- Da' din cele sălbatice ?
- Ursul, lupul... Baba Hârca !

CASA VULPII

Trăia odată o vulpe. Ea avea o căsuță frumoasă și călduroasă. Afară era frig. Ariciul a rugat-o pe vulpe să-l primească în casă, să se încălzească. Vulpea i-a făcut loc după mătură. La căldură, ariciul s-a făcut mare, încât vulpea nu mai încăpea în casa ei. A ieșit în fața casei și plângea.

– De ce plângi? a întrebat-o moș Martin.

– Ariciul m-a amăgit și m-a alungat din casa mea.

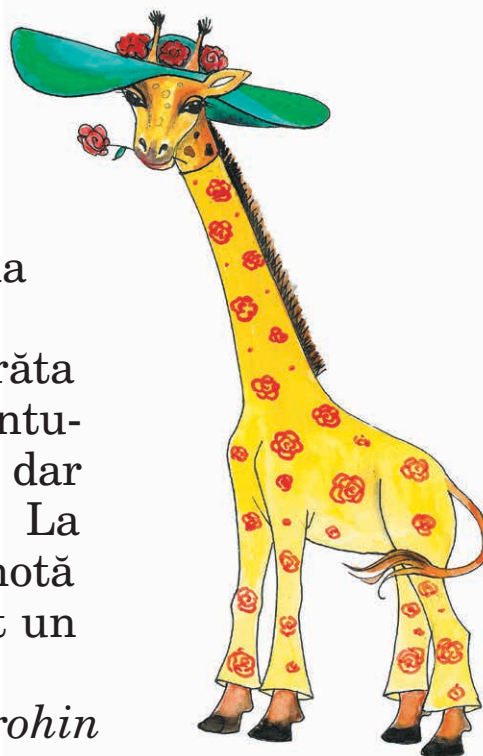
– Ce bine că s-a găsit cineva să te amăgească și pe tine, măcar o dată.

GIRAFA

Girafa are 7 ani. Părinții au dat-o la școală. Ea învăța bine și scria frumos. Odată, învățătoarea a lăudat-o. Girafa și-a luat nasul la purtare.

– Vai! Ce urât scrie Mișulică, arăta ea spre urs. Râdea de scrisul elefantului. Girafa era prima la învățătură, dar nimeni nu dorea să-i fie prieten. La sfârșitul anului, girafa s-a ales cu o notă mică la purtare și cu un gât lung cât un stâlp de telegraf.

Victor Prohin

HAI LA MIERE!

Cui nu-i place mierea? Moș Martin o mănâncă fără saț. Păcat că el nu știe să citească. Dacă ar putea citi, ar afla că pentru o lingură de miere albinele trebuie să cutreiere cincizeci de mii de flori! Și atunci n-ar mai călca cu tălpile sale late florile. Le-ar semăna, le-ar crește și ar ocroti cât mai multe flori!

Moș Martin se simte bine,
Vinde miere de albine.

NEPOȚEII

– Câți nepoți ai, nene Arici?
– Cam vreo douăzeci și cinci.
Și mai mari am,
Și mai mici,
Și nu uită de bunici,
Nepoțele, nepoței –
Ne mai mângâiem cu ei.

Constantin Dragomir

MARELE RĂȚOI MAX

Uliule, unde ești,
Vine Max, să te ferești.
Așadar, așadar,
Extra – extraordinar.

Aureliu Busuioc

PRIVIGHETOAREA

E seară. Gâzele din grădină tac. Un greier și-a scos vioara, dar s-a răzgândit. O găscă a vrut să întrebe ceva :

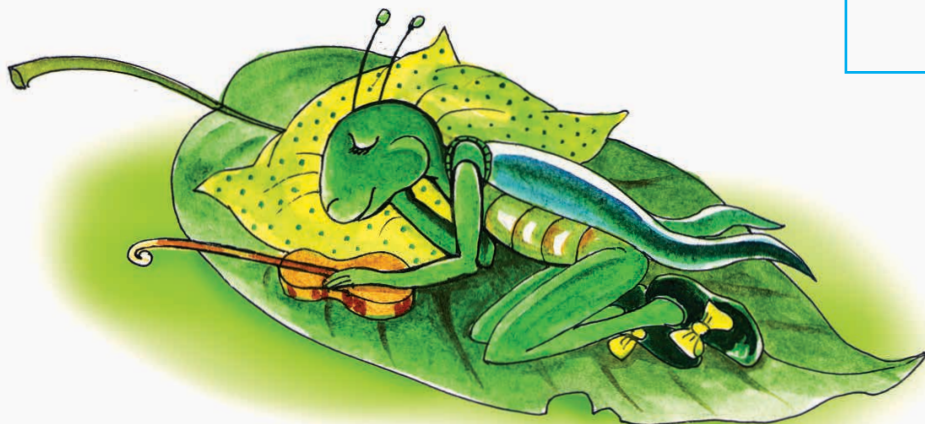
– Ga-ga ?

– Ia taci, o roagă gânsacul. În pom doarme privighetoarea. Mâine o să ne cânte din nou.

Spiridon Vangheli

Graba strică treaba !

MERE ROȘII

Ionel are un pom cu mere roșii. Copacul lui crește lângă drum. Când vede că pe drum trece un băiețel bun, scutură copăcelul. Când vede că pe drum trece un băiețel rău, nu scutură copacul.

Ieri s-a adunat sub copac toată clasa lui. Ionel a scuturat copacul.

Nicolae Esinencu

Maricica-i cu cercei,
Roșii sunt cerceii ei.
Și sunt tare dulci. Marcel
Îi mănâncă un cercel.

Grigore Vieru

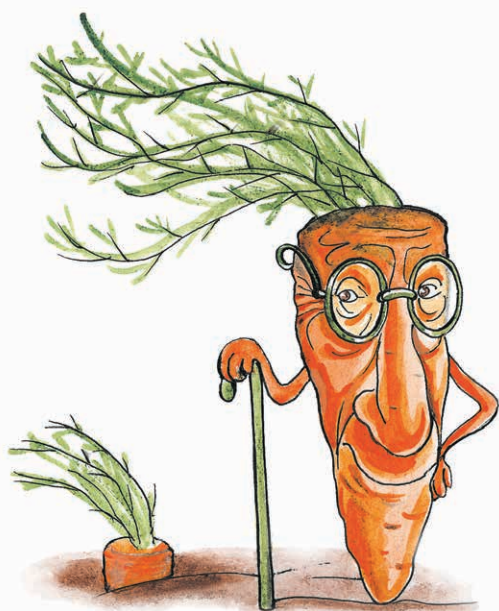

CASTRAVETELE ȘI VARZA

Castravetele și Varza s-au dus la iaz. Castravetele a intrat în apă, iar Varza a început să se dezbrace. Și s-a tot dezbrăcat până seara. Castravetele a așteptat Varza atât de mult încât de frig i s-a acoperit pielea cu bubulițe (пупырышки).

Spune repede-repede:

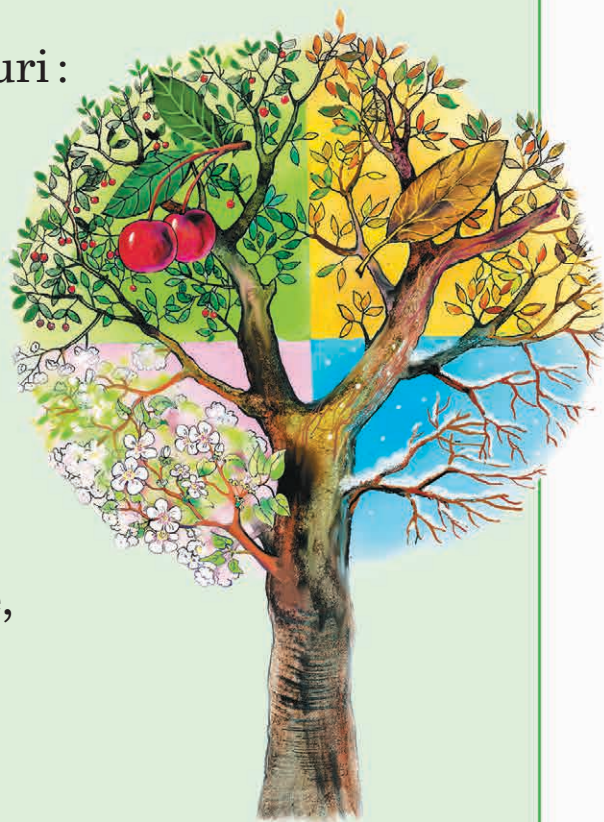
Barza vrea să vadă varza.

Are pleata verde moșu,
Nasul lung, hazliu și roșu,
Pleata flutură în vânt,
Nasul roșu e-n pământ.

Ghici!

Am un pom cu patru ramuri :
 Unul înălbește,
 Unul înverzește,
 Unul îngălbenește,
 Altul ruginește.

Nu-i copac, dar are frunze,
 Nu-i cămașă, da-i cusută,
 Nu-i om, dar povestește.

SĂNIOARA

– Bună seara, bună seara !
 Iaca vin cu sănioara
 Și cu daruri proaspete –
 Bucuroși de oaspete ?

• Pe oameni îi iubește,
 Casa o păzește.

Otilia Cazimir

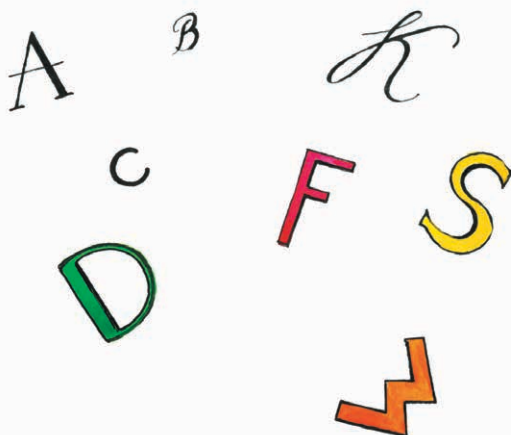
Ghici !

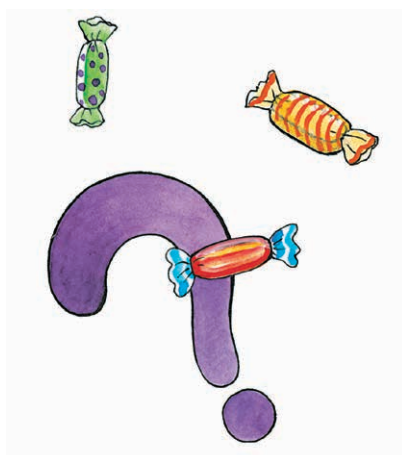
**Din pământul negru
 Se face pâinea albă.**

Petrică, tu știi alfabetul ?

- D-apoi cum !
- Ce literă urmează după A ?
- Toate celelalte !

- Bunicuțo, ai bomboane ?
- N-am nici una, draga mea.
- Bine, dar două ai ?

- Fănel, grăbește-te, că întârzi la școală.
- N-ai nici o grijă, mămică. Școala e deschisă toată ziua.

- Mamă, ce cămașă îmi dai ? Cu mânecă lungă sau scurtă ?
- Scurtă, dar de ce mă întrebi ?
- Ca să știu până unde să mă spăl pe mâini.

**Dragi copii,
Ați învățat cuvinte, poezioare, povești, ghicitori.
Acum puteți vorbi în limba română.
Mult succes în continuare !**

VOCABULAR

A

ac – иголка
 aceasta – эта
 acesta – этот
 acestea – эти
 aceștia – эти
 acolo – там
 acuarelă – акварель
 agendă – дневник
 aici – здесь
 a ajuta – помогать
 alb – белый
 albastru – синий,
 голубой
 albină – пчела
 album – альбом
 a alege – выбирать
 a alerga – бегать
 alimente – продукты
 altul – другой
 an – год
 animal – животное
 anotimp – время года
 antreu – прихожая
 apartament – квартира
 apă – вода
 ardei – перец
 a asculta – слушать
 aspirator – пылесос
 astăzi – сегодня
 așezați-vă – садитесь
 atent – внимательный
 a atârna – висеть
 ață – нитка
 a avea – иметь
 avion – самолёт

B

balon – шар
 bancă – парта
 băiat – мальчик

bine – хорошо
 biscuiți – печенье
 bobocel – гусёнок
 bostan – тыква
 brad – ёлка
 bucătărie – кухня
 bucuros – радостный
 bun – хороший
 bunic – дедушка
 bunică – бабушка

C

cadou – подарок
 cafeniu – коричневый
 caiet – тетрадь
 cal – лошадь
 cald – тепло, тёплый
 cameră – комната
 cap – голова
 capră – коза
 carte – книга
 cartof – картошка
 casă – дом
 castravete – огурец
 cașcaval – сыр
 căciulă – шапка
 a cădea – упасть
 cămașă – рубашка
 cer – небо
 cerb – олень
 cetate – крепость
 ciorap – носок
 ciupercă – гриб
 câine – собака
 a cânta – петь
 chiflă – булка
 clasă – класс
 clopoțel – колокольчик
 cocoș – петух
 complicat – сложный
 copil – ребёнок
 coș – корзина

covor – ковёр
 covrig – бублик
 creion – карандаш
 cretă – мел
 cu – с
 cusc – кукушка
 a culege – собирать
 a curăța – чистить
 curte – двор
 cuțit – нож
 cuvânt – слово

D

a dansa – танцевать
 dată – число, день
 a dăru – дарить
 de asemenea – также
 a deschide – открыть
 desen – рисунок
 a desena – рисовать
 dinte – зуб
 doi – два
 domestic – домашний
 dormitor – спальня
 dulap – шкаф
 dumneavoastră – вы
 după – после
 a dura – болеть

E

elefant – слон
 elev – ученик
 elevă – ученица
 eu – я

F

a face – делать
 farfurie – тарелка
 față – лицо
 fântână – колодец
 fetiță – девочка
 flămând – голодный

floare – цветок
fluture – бабочка
frate – брат
frig – холодно
frigider – холодильник
frumos – красивый,
красиво
frunză – лист
fular – шарф
fundă – бант
furculiță – вилка
furnică – муравей

G

galben – жёлтый
găină – курица
gâscă – гусь
gât – горло
geam – окно
geantă – портфель,
сумка

ghete – ботинки
ghiocei – подснежник
ghiozdan – ранец
gimnastică – гимнастика
grădină – огород
grădiniță de copii –
детский сад

gură – рот
gustos – вкусно, вкусный
gutuiе – айва

H

a hrăni – кормить

I

ia – возьми, бери
iarbă – трава
iarnă – зима
ied – козлёнок
iepuraș – заяц, кролик
a ieși – выходить
inel – кольцо

a intra – входить
a iubi – любить

Î

îmbrăcăminte – одежда
încălțăminte – обувь
a începe – начать
a înflori – расцветать
înghețată – мороженое
a întreba – спросить
întrebare – вопрос
învățătoare – учительница
învățător – учитель

J

a se juca – играть
jucărie – игрушка

L

la – в, к
lalea – тюльпан
lapte – молоко
lavoar – умывальник
lângă – возле
lecție – урок
legume – овощи
liliac – сирень
lingură – ложка
a lipsi – отсутствовать
livadă – сад
a locui – жить
luminos – светлый
lup – волк

M

mămuță – обезьяна
maieu – майка
manual – учебник
mare – 1. большой;
2. море
masă – стол
mănușă – перчатка,
варешка

măr – 1. яблоко; 2. яблоня
mână – рука
a merge – идти
mic – маленький
minge – мяч
morcov – морковка
mult – много
murdar – грязный

N

nas – нос
negru – чёрный
ninge – идёт (падает)
снег

a noastră – наша
notă – оценка
nou – новый
nouă – девять
nucă – орех (плод)
număr – номер

O

oaie – овца
ochi – глаз
opt – восемь
oraș – город
ou – яйцо

P

palton – пальто
pantaloni – брюки
pantofi – туфли
pară – груша
pasăre – птица
pateu – пирожок
a patina – кататься на
коньках

patine – коньки
patru – четыре
pădure – лес
păpușă – кукла
părinți – родители
pâine – хлеб

pe – на
pentru – для
perete – стена
periuță de dinți – зубная
щётка

a pescui – рыбачить
pește – рыба
picior – нога
a se pieptăna –

причесаться

pisică – кошка
ploaie – дождь
plouă – идёт дождь
poezie – стихотворение
poftim – пожалуйста
poveste – сказка
a povesti – рассказывать
a pregăti – приготовить
prieten – друг
problemă – задача
prună – слива
primăvară – весна
primul – первый
a privi – смотреть
puișor – цыплёнок
a pune – ставить,
положить, класть

R

radieră – резинка
rață – утка
a răspunde – отвечать
rățușcă – утёнок
recreație – перемена
a repeta – повторить
la revedere – до свидания
a rezolva – решать
a ridica – поднимать
a se ridica – подниматься
riglă – линейка
rochie – платье
rouă – роса
roșie – помидор

S

salam – колбаса
salon – гостиная
a saluta – здороваться,
приветствовать

sanie – санки
sat – село
a sădi – сажать
a săpa – копать
săpun – мыло
sărbătoare – праздник
scaun – стул
a se scălda – купаться
a scrie – писать
a schia – кататься
на лыжах

sfeclă – свёкла
a spăla – мыть, стирать
a se spăla – мыться
soare – солнце
spic – колос
a sta – стоять
stradă – улица
strugure – виноград,
гроздь

suc – сок
a suna – звонить

Ș

șapte – семь
șarpe – змея
șase – шесть
a șede – сидеть
șoarece – мышь
ștergar – полотенце
a șterge – вытирать

T

tablă – доска
tablou – картина
tată – отец
trandafir – роза

trei – три
tren – поезд
timp – время
toamnă – осень

U

umbrelă – зонтик
unt – масло
unu – один
ureche – ухо
ursuleț – медвежонок
ușă – дверь

V

vacanță – каникулы
vacă – корова
varză – капуста
vânt – ветер
a vedea – видеть
a veni – приходить
verde – зелёный
vesel – весёлый
véselă – весёлая
veselă – посуда
veveriță – белка
vișină – вишня
voi – вы
a vorbi – говорить
a vrea – хотеть
vulpe – лиса

Z

zahăr – сахар
zăpadă – снег
a zbura – летать
zece – десять
zi – день
ziar – газета

SUMAR

I. VORBIREA

1. Școala și colegii

1.1	Școala ne așteaptă !.....	4
1.2	Spre școală	5
1.3	Să facem cunoștință	6
1.4	Clasa noastră	7
1.5	La recreație.....	8
1.6	Să numărăm.....	9
1.7	Lecția de muzică	10
1.8	După lecții	11
1.9	Cuvinte „magice“	12
1.10	Cum să vorbim.....	13

2. Eu, părinții și bunicii

2.1	Familia noastră.....	15
2.2	O zi de odihnă.....	16
2.3	Ajutorul mamei	17
2.4	Veséla.....	18
2.5	Bucatele	19
2.6	Ora mesei.....	20
2.7	Piticii iau masa	21
2.8	Mama coace pâine	22
2.9	Bună dimineața !	23
2.10	Noapte bună !.....	24
2.11	Îmbrăcămintea	25
2.12	În vestiarul școlii.....	26
2.13	Încălțăminte.....	27
2.14	Cadoul	28
2.15	La bunici în sat	29
2.16	Grădina cu flori a bunicilor	30
2.17	În Casa Mare la bunica	31
2.18	Cuvinte „de-acasă“	32
2.19	Cum să vorbim.....	33

3. Natura din jurul nostru

3.1	Fructele.....	36
3.2	Nucul	37
3.3	Întrecerea animalelor	38
3.4	O familie prietenoasă	39
3.5	S-a pierdut Rex	40
3.6	Șoriceii veseli	41
3.7	Culorile fermecate	42
3.8	Puișorii și culorile	43
3.9	Așteptăm iarna	44
3.10	A venit iarna !	45
3.11	La mulți ani !	46
3.12	Patru surioare	47
3.13	În călătorie.....	48
3.14	Să creștem mari	49
3.15	La pescuit	50
3.16	Cuvinte „colorate“	51
3.17	Cum să vorbim.....	52

4. În lumea poveștilor

4.1	Gogoașa.....	56
4.2	Capra cu trei iezi	58
4.3	Mănușa.....	60
4.4	Scufița Roșie	62
4.5	Ursul păcălit de vulpe	64
4.6	Cuvinte „fermecate“	66

II. AUDIEREA

1	La școală	68
2	Eu, părinții și bunicii.....	69
3	Hainele și încălțăminte.....	73
4	Vă rog să nu mă deranjați !	75
5	Culorile fermecate	76
6	Anotimpurile	78
7	În grădina cu flori multe	81
8	Animalele domestice.....	83
9	Animalele sălbatice	84
10	Păsările.....	86
11	Fructele și legumele.....	87
12	Momente distractive.....	89
	Vocabular	91

Manualul a fost aprobat prin Ordinul nr. 660 din 26 iulie 2010 al ministrului Educației al Republicii Moldova. Manualul este elaborat conform curriculumului modernizat, ediția 2010, și finanțat din resursele financiare ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Școala				
Manualul nr.				
Anul de folosire	Numele de familie și prenumele elevului	Anul școlar	Aspectul manualului	
			la primire	la returnare
1				
2				
3				
4				

- Dirigintele clasei trebuie să controleze dacă numele elevului este scris corect.
- Elevul nu va face nici un fel de însemnări în manual.
- Aspectul manualului (la primire și la returnare) se va aprecia: *nou, bun, satisfăcător, nesatisfăcător*.

Comisia de evaluare: *Tamara Cristei*, dr. în pedagogie, conf. univ., USM, Chișinău ;

Liuba Objelean, profesoară, grad didactic superior, specialist principal la DGETS, Chișinău ;

Nina Căruntu, dr. în pedagogie, Academia de Studii Economice, Chișinău.

Lectori: *Lucia Țurcanu, Liliana Armașu*

Coperta și concepția grafică: *Mihai Bacinschi*

Tehnoredactor: *Mihai Dimitriu*

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Granaci, Lidia.

Limba și literatura română : Manual pentru elevii claselor 1 din școlile cu instruire în limba rusă / Lidia Granaci, Tatiana Callo ; comisia de evaluare : Tamara Cristei [et al.] ; des. : Violeta Zabulica, Radu Diordiev ; Min. Educației, Culturii și Cercet. al Rep. Moldova. – [Ed. a 3-a]. – [Chișinău] : Arc, 2018 (Combinatul Poligrafic). – 96 p. : des. color.

Text parțial paral. : lb. rom., rusă. – Finanțat din resursele financiare ale Min. Educației, Culturii și Cercet. al Rep. Moldova.. – 9450 ex.

ISBN 978-9975-0-0177-9.

811.135.1'243+821.135.1.09(075.2)

G 76

Editura ARC, str. G. Meniuc nr. 3, Chișinău

Tel. : (37322) 73-36-19, 73-53-29 ; fax (37322) 73-36-23

E-mail : info.edituraarc@gmail.com ; www.edituraarc.md

© Editura Arc, 2018

© Lidia Granaci, Tatiana Callo, 2018

Reproducerea integrală sau parțială a textului și ilustrațiilor din această carte este posibilă numai cu acordul prealabil scris al Editurii ARC.

Imprimat la Combinatul Poligrafic,

Chișinău, str. P. Movilă nr. 35. Tel. : 022-24-30-92. Com. nr. 80660.

